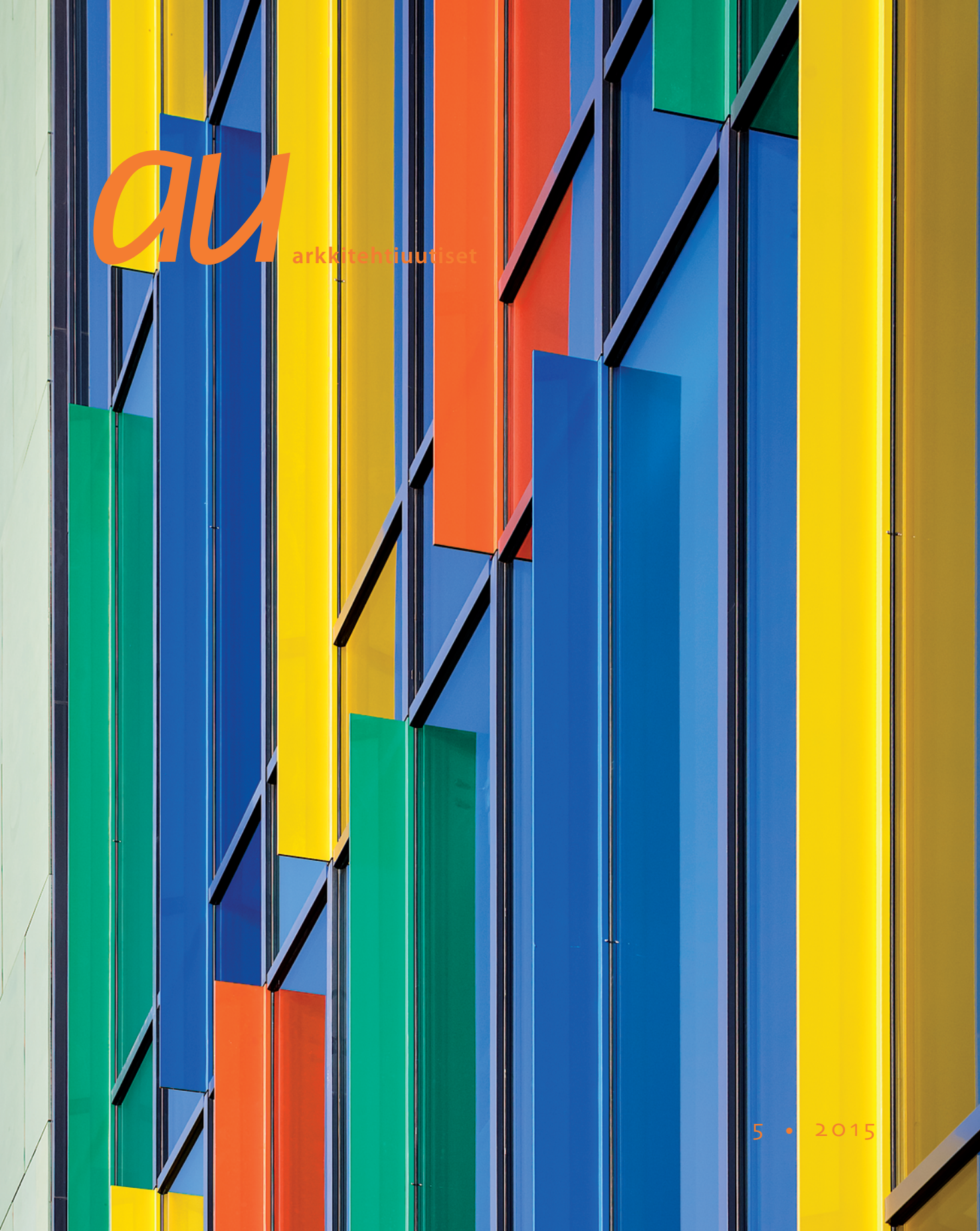

au arkkitehtiuutiset

5 • 2015

Ilmeikäs tiilijulkisivu osa modernia kaupunkikuvaa

Kaupunkikuvantalot Kalasatama Helsinki, Suunnittelija: Arkkitehtitoimisto SARC Oy

Suunnittelutyössä on tärkeää ottaa huomioon, miten rakennus vanhenee ajan saatossa ja miltä se näyttää vielä kymmenien tai satojenkin vuosien kuluttua.

Tiili sopii erinomaisesti kaupunkitalojen julkisivumateriaaliksi. Se sallii yksilölliset ratkaisut kokonaisilmeen säilyessä laadukkaana ja yhtenäisen kauniina.

www.wienerberger.fi

Wienerberger
Building Material Solutions

PIRJO ALA-HYNNILÄ

Hän, arkkitehti

”Kuinka pikku neiti uskaltaa tulla tänne, kun täällä on niin paljon miehiä?” Nämä sanat toivottivat **Wivi Lönnin** tervetulleeksi Polyteknilliseen opistoon yli sata vuotta sitten. Samanlaisia tarinoita voisivat kertoa monet muutkin naisarkkitehdit.

SAFAn tasa-arvosuunnitelman innoittamana rakensimme Arkkitehtipäiville ekskursion, joka perustuu naisten suunnittelemiin rakennuksiin. Ennakkokäsityksemme oli, että onhan niitä kohteita muutamia, mutta olisi hienoa kaivaa esiin mahdollisimman monta. ”Älkää nyt ihmeessä, eihän tuo ole tarpeellista”, sanottiin. On totta, että olisi pähkähullua ajatella, että olisi olemassa erikseen ”naisarkkitehtuuria” ja ”miesarkkitehtuuria”. Halusimme kuitenkin pureutua asiaan.

Kartoitustyön myötä paljastui, että koossa oli toinen toistaan mielenkiintoisempia rakennuksia 111 vuoden ajalta. Tuttu kaupunki piirtyi toisenlaisena, kun sitä katsoi naisten kynänjälkien kautta. Tarkempi tutustuminen osoitti, että useat kohteet olivat erinomaisen hyvin suunniteltuja ja aikansa arkkitehtuurin huipputuotantoa. Tämä ei ollut yllätys. Enemmän mietitytti se, miksi ne olivat jääneet katveeseen.

Moni mies ja nainen kiusaantuu, kun ryhdytään vaatimaan, että arkkitehtuurikilpailujen tuomaristoihin nimettäisiin pitkällä aikavälillä yhtä paljon naisia ja miehiä, tai kun SAFAn työryhmiin yritetään saada tasapuolisesti molempia. Ikään kuin tällaiset näkökulmat tulisi pitää kaukana arkkitehtuurista.

Kyse onkin enemmän siitä, millä perusteella työtämme arvostetaan ja mitä teemme tietoisesti tai tiedostamatta. Mistä puhutaan, mihin tyydytään, mitä nostetaan esille ja miten? ”Mies vai nainen” on samanlainen arvostuskysymys kuin se, esitelläänkö arkkitehtuuri yhden henkilön vai ryhmän aikaansaannoksena, arvostetaanko rakennustaidetta kaupunkirakennustaiteen ohi tai painotetaanko nuorta voimaa kokemuksen sijaan.

Arkkitehti voi yhtä hyvin olla nainen tai mies. Suomen kielessä ei ole maskuliineja eikä feminiinejä, ei erillistä *hän*-sanaa naisille ja miehille. Arkkitehti ei ole lakimies, teräsmies eikä esimies. Arkkitehdilla on hyvä tulevaisuus, sillä sana ja ammatti ovat sukupuolettomia.

Mutta tämäkin on totta: Yhdyskuntasuunnittelu naisistuu. *Arkkitehti*-lehden loppusivujen kasvokuvissa on yhä enemmän naisia. Välillä on ollut niinkin, että nuoret naiset ovat valloittaneet suurimman osan arkkitehtikoulutuksen aloituspaikoista.

Tasa-arvo ei kuitenkaan ole vielä täyttä totta, ei sukupuolen, iän, ammatillisen aseman tai kansalaisuuden suhteen – puhumattakaan siitä, että arkkitehtia pidettäisiin yhtä pätevänä johtajana kuin insinööriä. Joten kyllä, tarvitsemme enemmän naispuolisia professoreita, osakkaita, arkkitehtuuripalkintojen myöntäjiä ja saajia sekä naisten suunnittelemia kohteita arkkitehtuurikarttoihin.

•

Arkkitehtiliitto esittää lämpimät kiitokset teille, hyvät jäsenemme **Anders Adlercreutz**, **Laura Kiijärvi**, **Jenni Pitko**, **Veronica Rehn-Kivi** ja **Kaarin Taipale**, ehdokkuudestanne eduskuntavaaleissa ja tekemästänne arvokkaasta vaalityöstä. Onnea Andersille, uudelle kansanedustajalle, ja menestystä teille kaikille nykyisiin ja tuleviin tehtäviin!

Leena Rossi
SAFAn puheenjohtaja

13TH INTERNATIONAL ALVAR AALTO SYMPOSIUM

7.—9.8. 2015 JYVÄSKYLÄ, FINLAND › ALVARAALTOSYMPOSIUM.FI | #DOAALTO2015

DO!

MATERIAL DIGITAL LOCAL SOCIAL

EARLY BIRD TICKETS AVAILABLE UNTIL 1 JUNE

Preliminary program now online at
ALVARAALTOSYMPOSIUM.FI

ALVAR AALTO MUSEUM | MUSEUM OF FINNISH ARCHITECTURE
CITY OF JYVÄSKYLÄ | ARCHITECTURE INFORMATION CENTRE FINLAND

ALVAR AALTO FOUNDATION

au arkkitehtiuutiset

5 | 2015

Ilmestyy: vko 22 | 12 numeroa vuodessa
67. vuosikerta | ISSN 0044-8915
Aikakauslehtien liiton jäsen
SAFAn, MARK:n, ATL:n ja SUM:n
uutis- ja tiedotuslehti

Julkaisija:
Suomen Arkkitehtiliitto –
Finlands Arkitektförbund ry SAFA
Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki
puh. 09 584 448 | fax 09 5844 4222
au@safa.fi | *http://au.safa.fi*

Päätoimittaja:
Paula Huotelin
paula.huotelin@safa.fi
puh. 09 5844 4224

Toimitussihteerit:
Anne Haatainen, Päivi Virtanen
au@safa.fi puh. 050 570 4180
Ulkoasu: Anne Haatainen
Avustaja: Riina Behl

Lehtitilaukset ja osoitteenmuutokset:
TILAAJAT: *julkaisut@safa.fi*
puh. 09 5844 4221
JÄSENET: *jasenasiat@safa.fi*

Ilmoitusmyynti:
Jarmo Valtonen, Media Bookers
puh. 050 60 330, 010 504 2902
Ratakuja 1 LT 1, 01300 Vantaa
jarmo.valtonen@mediabookers.fi
www.mediabookers.fi
Ilmoitusaineiston jättöajat: *http://au.safa.fi*

Paino: Vammalan Kirjapaino Oy

Ilmestymisajat:

Nro	Ilmoitusaineisto	Ilmestyy
6–7/2015	1.6.	24.6.
8/2015	3.8.	26.8.

(Toimitettava aineisto viikkoa aikaisemmin.)

Kansikuva: HKL:n valvomo, Herttoniemi, v. 2012. Arkkitehtuuritoimisto B & M. Kuva Tiia Ettala.

3 *PÄÄKIRJOITUS* **Hän, arkkitehti** Leena Rossi

6 *HAASTATTELU* **Muutosten tekijät** Meri Louekari

12 *MAAILMALLA* **Arkkitehtuuria kulttuurikattilassa** Tarja Nurmi

14 *TAPAHTUMAT*
14 **Arkkitehtuurikilpailut kiehtovat ja kiinnostavat** Pirjo Sanaksenaho
16 **Vaihtoehtoinen tulevaisuuden Helsinki** Inari Virkkala

18 *ARVIOT* **Rakkaudesta rivitaloasumiseen** Ira Verma

22 *RAKENNUSPERINTÖ*
22 **Tarvitseeko keskiaikainen kirkko koneellista ilmanvaihtoa?** Marko Huttunen
24 **Oulun koulu kiinnostaa taas** Virve Väisänen

26 *KESTÄVÄ KEHITYS* **Kierrätys arkkitehtuurissa** Pekka Hänninen

28 *KOLUMNI* **Kaupungin reunan yli** Panu Lehtovuori

30 *KILPAILUT*
30 **Polveilevaa asumista Pukinmäkeen** Kirsi Korhonen
34 **Kouvolan keskustan uusi ilme** Riikka von Martens ja Juha Salmenperä

40 *MARK* **Uutta tutkimusyhteistyötä maisema-arkkitehtuurissa** VirMa-tutkimusryhmän jäsenet

41 *JÄSENILLE* **Uudistetut pää- ja rakennussuunnittelijan pätevyydet haettavissa** Pia Selroos

MUUTOSTEN TEKIJÄT

Yle Teema esitti syksyn ja talven aikana urbaania arkkitehtuuria käsittelevän ohjelmakokonaisuuden. Se toi ruutuun laajan valikoiman arkkitehtuuria ja kaupunkisuunnittelua. Ohjelmisto palkittiin tämän vuoden SAFA-palkinnolla. *au* haastatteli palkittuja, Teeman ohjelmapäällikkö Marika Kecskemétiä ja tuottaja Jouni Tulosta Ylen Isossa Pajassa.

> NYKYÄÄN VAIKUTTAMISEEN ON PAREMMAT VÄYLÄT. SOSIAALINEN MEDIA AUTTAA SEKÄ SUUNNITTELIJOITA ETTÄ JOURNALISTEJA.

Ohjelmapaketti tarjosi dokumentteja, elävää arkistoa, teemalauantait ja verkkosivut. Se tuuletti näkemyksiä arkkitehtuurista ja kaupunkisuunnittelusta sekä ammattikunnan sisällä että suuren yleisön keskuudessa. Näillä ansioilla Marika Kecskeméti (MK) ja Jouni Tulonen (JT) lunastivat tämän vuoden SAFA-palkinnon.

Onnittelut SAFA-palkinnosta!

MK – Kiitos! Tekemiselle on älyttömän tärkeää, että huomataan. Mehän emme tee ohjelmaa arkkitehdeille – musiikkiohjelmaa ei tehdä viulisteille eikä urheiluohjelmaa taitoluistelijoille. Ohjelman pitää kuitenkin olla niin korkeatasoista, että sisältö kestää ydinosaajien ja ammattilaisten tarkastelua. Kun se porukka palkitsee, tulee todella sellainen olo, että nyt osutaan oikeaan.

Arkkitehtienkin pitäisi osata kertoa omasta työstään kiinnostavasti ammattikuntansa lisäksi suurelle yleisölle.

MK – Arkkitehtihan viestii omasta työstään ja tietää siitä hyvin paljon syvyyssuunnassa. Meidän voimamme on siinä, että isoja kokonaisuuksia tekemällä pystymme tarkastelemaan asiaa monesta eri tulokulmasta ja eri äänilajeissa. Silloin mukaan mahtuu sellaisiakin asioita kuin huumori tai jopa absurdius, kuten *Betoniesseessä*. Voimme käyttää monenlaisia kerronnan muotoja ja keinoja, siitä syntyy rikkaus.

JT – *Kaupunki uusiksi* -ohjelmassa arkkitehdit olivat mukana konseptin suunnittelusta lähtien. Se oli ainutlaatuinen tilanne, jossa suunnittelijatkin näkivät, kuinka kerronnan vuoksi joitain mutkia piti vetää suoriksi. Pitkään mietittiin, miten näinkin vaikea aihe saadaan realitymäiseen muotoon, joka avautuisi ja näyttäytyisi kiinnostavana suurellekin yleisölle.

Media on oleellinen linkki arkkitehtien ammattikunnan ja suuren yleisön välillä. Arkkitehtuuri on selvästi alkanut kiinnostaa aiempaa laajemmin. Mitä syitä näette tähän?

MK – Nykyään vaikuttamiseen on paremmat väylät. Sosiaalinen media auttaa sekä suunnittelijoita että journalisteja. Ihmiset ovat aiempaa tietoisempia siitä, että jokainen ratkaisu on tietoinen valinta.

JT – Voimakas vastakkainasettelu kaupungin ja maaseudun välillä on jäänyt, ja kaupunkien tiivistäminen hyväksytään. Se tuo lisää elämää ja ihmisiä alueille. Toinen murtunut asia on mielipiteitä jakanut vastakkainasettelu vanhan purkamisen ja uuden rakentamisen välillä. Asetelma ei ole enää niin mustavalkoinen. Siihen vaikuttavat uudet hienot rakennukset. Turussa uusi kirjasto on valtavan iso juttu, jolla on tärkeä identiteettiä luova merkitys. Merkitystä ei ehkä näe heti, mutta se tulee ilmi vuosien kuluessa.

MK – Suomi on kaupungistunut myöhään, ja vasta nyt aletaan ymmärtää, mitä se mahdollistaa. Mitä kaikkea kaupunkikulttuuri on paitsi kulttuuria kaupungissa? Se on jatkuvaa muutosta. Yhtäaikaiset nopeat ja hitaat muutokset pitäisi osata nähdä, samoin mahdollisuus vaikuttaa niihin.

Miten ajatus laadukkaasta arkkitehtuuriohjelmistosta sai alkunsa? Miten ohjelmistoa koostettiin?

JT & MK – Kulttuuritoimitus tekee uusia ohjelmia, ja Teema vastaa kokonaisuuden paketoimisesta ja ohjelmien keräämisestä. Teemalla on poikkeuksellisen hieno tilanne siten, että sisältö määrää. Haluamme vain priimaa, ohjelmistossa kaikki on käsin poimittu. Tärkeimmät kriteerit ovat korkea laatu, monipuolisuus, innovatiivisuus ja yleinen merkittävyys. Haluamme aiheita, jotka ovat ajassa ja jotka keskusteluttavat ihmisiä.

KUVAT: MERI LOUEKARI

> VIESTIÄ PITÄÄ YKSINKERTAISTAA. KANNATTAA JÄTTÄÄ DETALJIT POIS JA PYRKIÄ YLEISKIELISYYTEEN.

Arkkitehtuurista voitaisiin välittömästi tehdä toinen kokonaisuus. Materiaalia löytyi paljon sekä omista arkistoista että kansainvälisestä tarjonnasta, oli jopa valinnan vaikeutta.

JT – Ylen omassa tuotannossa toimittaja **Minna Joenniemellä** on ollut aktiivinen rooli. Hän on vetänyt arkkitehtuuriaiheisia ohjelmia aiemminkin, ja *Kaupunki uusiksi* -sarja ideoitiin alun perin Minnan kanssa. Tavoitteena oli kertoa unelmista, suunnitelmista ja visioista. Pitkään mietittiin tapaa, jolla visioista voitaisiin kertoa, ja Minnan kautta löytyi Uusi Kaupunki -porukka, jonka kanssa ohjelmaa lähdettiin tekemään.

Miten media voisi vieläkin paremmin avata yleisölle suunnittelua ja sen moninaisia syitä ja seurauksia?

MK – Media voisi avata prosesseja alusta loppuun. Verkko on tähän paras kanava, sillä se mahdollistaa vastavuoroisuuden.

JT – Verkkosivuilla onkin Pasilan Tripla-hankkeesta kirjoituksia, joissa avataan eri intressejä ja sitä, miten eri osapuolet vaikuttavat niihin. Verkon keinoja voisi kuitenkin hyödyntää vielä enemmän. Pelillinen sovellus, vaikka kaupunkisuunnittelupeli, voisi olla hyvä keino. Verkon sovellusten avulla voisi myös avata arkkitehtien työkaluja. Sisällön tekemisen joukkoistaminen voisi olla ratkaisu.

MK – Tämä toteuttaa myös sitä suurta ajatusta, että viesti ei tule ulkopuolelta, vaan olet osa sitä. Nämä ovat kaikki todella kiinnostavia tulokulmia perinteisen dokumentin rinnalla.

Miten hyvin arkkitehtuurin tuottama lisäarvo tunnistetaan, ja miten sitä voisi oppia tunnistamaan paremmin?

MK – Osana ohjelmakokonaisuutta mietittiin, miten ihmiset saataisiin osallistumaan. Päätettiin järjestää valokuvauskilpailu, jossa aiheena oli *Betoni on kaunista.* Kilpailuun tuli lähes tuhat äärettömän hienoa valokuvaa. Aiheen asettelulla pyrittiin kääntämään näkökulmaa ja saatiin ihmiset katsomaan asioita uudesta kulmasta.

Viestinnän rooli korostuu jatkuvasti myös arkkitehtuurissa ja kaupunkisuunnittelussa, ja suunnittelijoiden odotetaan osaavan kertoa työstään ymmärrettävästi tilojen käyttäjille. Miten tämä onnistuu?

JT – Viestiä pitää yksinkertaistaa. Kannattaa jättää detaljit pois ja pyrkiä yleiskielisyyteen. Arkkitehdeille, kuten kaikille ammattiryhmille, on tyypillistä käyttää ammattikieltä, josta pois pääsy ei ole helppoa. Konkretisointi on kaikkein tärkeintä: työstä kannattaa kertoa esimerkkien ja kuvien avulla. Esimerkiksi kun kerrotaan taloudellisista reunaehdoista, kannattaa sanoa, että se tarkoittaa vaikkapa luonnonkiven vaihtoa betoniin. Konkretisoimalla viesti tulee selväksi ja kiinnostavaksi.

MK – Rohkeutta kaivataan myös. Arkkitehti on helposti puristuksissa toiveiden, mahdollisuuksien, maksajan, rajoituksien ja sääntöjen välissä. Silti olisi tärkeää voida näyttää olevansa visionäärinen.

Ohjelmistossa pohdittiin, ketkä saavat päättää kaupunkien tulevaisuudesta. Pitäisikö kaupunkilaisten osallistumismahdollisuuksia lisätä entisestään?

MK – Pitäisi! Nyt siihen on paremmat keinot kuin koskaan.

JT – Helsingissä Kaupunkisuunnitteluvirasto ja Laituri tekevät osallistumisen eteen hyvää työtä enemmän kuin koskaan. Iso kysymys on aina, miten osallistuminen todella vaikuttaa.

MK – Suora dialogi on aina hyvä keino. Arvostan tapaa, jolla Helsingin apulaiskaupunginjohtaja **Pekka Sauri** toimii: hän on läsnä somessa ja vastaa aktiivisesti. Se on haastava tehtävä mutta mielettömän tärkeä signaali kaupunkilaisille.

Saammeko nauttia laadukkaasta arkkitehtuurisisällöstä jatkossakin?

JT – Jatkumoa on koko ajan – siihen kuuluu arkkitehtuuriaiheinen verkkosivusto ja radiosarja.

MK – Meillä on myös suuri halu jatkaa ohjelmia. Tähän mennessä on käsitelty lähinnä julkisia tiloja ja kaupunkeja. Yksi suunta, johon aihetta voisi viedä seuraavaksi, ovat yksityiset tilat. Oikeat kodit ovat aina kiinnostavia. Olen vieraillut useilla Open House Helsingin kierroksilla, kodeissakin. Se on erittäin tärkeä tapahtuma. Voisimme myös jatkaa kaupunkikulttuurin puolelle. Tekemämme rajaus urbaaniin arkkitehtuuriin oli aika ankara – mutta selvästi se kantoi hedelmää.

Meri Louekari

SAFA-palkinto **Yle Teemalle**

Suomen Arkkitehtiliiton SAFA-palkinto myönnettiin tänä vuonna Yle Teema -kanavalle. Teema tuotti syksyllä 2014 esitetyn urbaania arkkitehtuuria -ohjelmakokonaisuuden, joka käsitteli mielenkiintoisella ja havainnollisella tavalla arkkitehtuurin ja kaupunkisuunnittelun kysymyksiä kotimaassa ja ulkomailla. Tunnustuksen vastaanottivat Jyväskylässä järjestetyillä Arkkitehtipäivillä Yle Teeman ohjelmapäällikkö **Marika Kecskeméti**, tuottaja **Jouni Tulonen** ja ohjelmahankkija **Nina Tuominen**.

– Teeman arkkitehtuurikokonaisuus oli monipuolinen ja laaja, sen ote ennakkoluuloton, rohkea ja asiantuntevuuden ohella leikitteleväkin, palkintolautakunnan puheenjohtaja, SAFAn varapuheenjohtaja **Christer Finne** perusteli valintaa.

Teeman Elävä arkisto toi puolestaan kokonaisuuteen historiallista perspektiiviä näyttämällä muuttuvaa, katoavaa Suomea muun muassa Tampereen Amurissa 1960-luvulla ja Helsingin Pasilassa 1970-luvulla.

Kaupunkisuunnittelu näkyväksi

Kaupunki uusiksi -sarja onnistui tekemään kaupunkisuunnittelun työprosessin yleisölle näkyväksi viihdyttävällä tavalla.

– Rakennussuojelua ja historiallista rakennettua ympäristöä käsiteltiin Teemalla muutama vuosi sitten *Suojele minua!* -sarjassa. Nyt haluttiin kääntää katse tulevaisuuden tekijöihin ja visioihin. Kuin tilauksesta löytyi Uusi Kaupunki -kollektiivi ja heidän työpajamallinsa, josta tuli *Kaupunki uusiksi* -ohjelman runko, ohjelmapäällikkö Marika Kecskeméti kertoi ohjelmiston suunnittelusta.

Yle Teeman tuottaman ohjelmakokonaisuuden tavoitteena oli herättää kiinnostusta rakennettuun ympäristöön. Yleisö haastettiin näkemään arkiympäristössään uusia mahdollisuuksia.

– Helposti unohtuu, että ihmiset ovat rakentaneet kaupungit ihmisiä varten. Siksi halusimmekin tuoda esiin esimerkkejä siitä, miten kaupunkiympäristöön voi vaikuttaa. Halusimme myös kertoa, millaisella arkkitehtuurilla Suomesta voisi tulla

Teemalla nähtiin esimerkiksi Kaupunki uusiksi -sarja. Siinä esiintyvään Uusi Kaupunki -kollektiiviin kuuluvat muun muassa (ylärivissä) Erica Österlund, Auvo Lindroos, Willem Anne van Bolderen ja Heikki Riitahuhta sekä (alarivissä) Aleksi Niemeläinen ja Jussi Vuori.

YLE KUVAPALVELU

> HELPOSTI UNOHTUU, ETTÄ IHMISET OVAT RAKENTANEET KAUPUNGIT IHMISIÄ VARTEN.

NATHAN KENDALL

Britit, jotka rakensivat maailman -dokumentti. *Millennium Bridge Lontoossa.*

FRANCIS HANLY

Betonin brutaali runous -dokumentti. *Brasilia-rakennus Marseillesissa.*

viihtyisämpi, hauskempi ja toimivampi. Parhaimmillaan kansalaiset rohkaistuisivat osallistumaan oman elinympäristönsä suunnitteluun ja vaatimaan siltä enemmän, Kecskeméti sanoi.

Yle Teeman arkkitehtuurikokonaisuus käsitti seitsemänosaisen *Kaupunki uusiksi* -sarjan lisäksi dokumentit *Betonin brutaali runous*, *Britit, jotka rakensivat maailman*, *Mittapuuna ihminen*, Teemalauantain *Urbaania!* ja *Lontoo, uusi Babylon* sekä kolmiosainen *Rakennusten salattu elämä* -sarjan. Teeman Elävän arkiston dokumentit täydensivät kokonaisuutta.

Otto-Iivari Meurman -palkinto Arkkitehtuuritoimisto B & M:lle

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA myönsi vuoden 2015 Otto-Iivari Meurman -palkinnon Arkkitehtuuritoimisto B & M:lle pitkäjänteisestä, laadukkaasta kaupunkisuunnittelutyöstä Suomessa ja kansainvälisesti. Palkinnon tarkoituksena on lisätä kiinnostusta suomalaiseen yhdyskunta- ja kaupunkisuunnitteluun.

Kolmas Otto-Iivari Meurman -palkinto myönnettiin aktiiviselle ja kansainvälisesti näkyvälle käytännön kaupunkisuunnittelulle. **Daniel Bruunin** ja **Jussi Muroleen** vuonna 1992 perustama ja johtama Arkkitehtuuritoimisto B & M on suunnitelmissaan johdonmukaisesti korostanut hallitun kaupunkitilallisen muodonannon ja laadukkaan julkisen tilan merkitystä.

– Toimisto on ollut edelläkävijä tiiviin ja jatkuvan urbaniteetin puolestapuhujana, palkintolautakunnan puheenjohtaja **Panu Lehtovuori** perusteli valintaa.

Töitä ympäri maailman

Toimiston työt ovat kansainvälisiä. Projekteja ja toteutuneita kohteita on 17 maassa, Suomen lisäksi muun muassa muissa Pohjoismaissa, Venäjällä, Lähi-idässä ja Kiinassa. Toimisto on palkittu noin 30 arkkitehtuurikilpailussa.

Esimerkkejä linjakkaasta ja pitkäjänteisestä urbanismista ovat Helsingin itäisten ranta-alueiden konseptisuunnitelma (2000–2003), Tammisaaren satama (2004–2008), Pasilan konepajan yleissuunnitelma (Helsinki 2007), Ranta-Tampellan yleissuunnitelma (Tampere 2009) ja Itäkeskuksen täydennysrakentamissuunnitelma (Helsinki 2014).

Hienoja esimerkkejä toteutuneista kohteista ovat eläinlääketieteellisen tiedekunnan alueelle Helsinkiin rakennetut As. Oy Helsingin Victoria, Diana ja Titania (2007–2011), Uutelan kanava (Helsinki 2002–) ja Salmisaaren julkiset ulkotilat (Helsinki 2009–). Toimisto on ansioitunut myös maisemasuunnittelijana ja usein marginaalisina pidettyjen liikenneympäristöjen suunnittelijana.

TIIA ETTALA

As. Oy Helsingin Victoria, Diana ja Titania Hermannissa.

Rykmentinpuisto Tuusulassa.

JUSSI TIAINEN

Hallinto- ja kongressikeskus Al Jufrah Libyassa.

TIIA ETTALA

Uutelan kanava Helsingin Vuosaaressa.

Aidosti monialainen toimisto

Yhdyskunta- ja kaupunkisuunnittelu sekä kaupunkirakentaminen vaativat monialaista asiantuntemusta. Palkinnolla halutaan tuoda esille pitkien ja monimuotoisten prosessien kuluessa usein taustalle jäävät konsepti- ja yleissuunnitelmat. Nämä suunnitelmat osoittavat suunnittelukohteen mahdollisuudet, antavat pohjan jatkosuunnittelulle ja muodostavat mielikuvaa uudesta alueesta. Arkkitehtuuritoimisto B & M on monitaitoinen, ja hyvin monet sen suunnitelmat ovat johtaneet myös toteutukseen.

Palkinto on nimetty arkkitehti, professori **Otto-Iivari Meurmanin** (1890–1994) mukaan. Meurman oli kaupunkisuunnittelun ja alan opetuksen uranuurtaja Suomessa. Palkinto koostuu kuvanveistäjä **Leena Turpeisen** vuonna 1976 suunnittelemasta pronssisesta Otto-Iivari Meurman -mitalista ja kunniakirjasta. Aiemmin palkinnon ovat saaneet professori emeritus **Jere Maula** ja arkkitehti **Reino Joukamo**.

TARJA NURMI

Arkkitehtuurikattila sijaitsee osoitteessa Põhja puiestee 27 a.

Arkkitehtuuria KULTTUURIKATTILASSA

Viron arkkitehtuurikeskus, arkkitehtiliitto ja design-keskus ovat muuttaneet uusiin tiloihin. Paikaksi keksittiin entinen voimalaitos Tallinnan kaupungintalon vieressä.

Arkkitehtuuria tunnetuksi tekevä Viron arkkitehtuurikeskus perustettiin vuonna 2008. Keskuksen perustamista ajoivat sekä taideakatemia että arkkitehtien oma, nyt noin 400-päinen liitto. Keskus aloitti toimintansa vaatimattomissa tiloissa Tallinnan vanhassakaupungissa. Arkkitehtiliiton tilat sijaitsivat samassa rakennuksessa.

Nyt arkkitehtuurikeskus, arkkitehtiliitto ja design-keskus ovat muuttaneet kulttuurikattilaksi kutsuttuun voimalaitokseen. Voimala oli vilkas tapahtumapaikka jo kulttuuripääkaupunkivuonna 2011, jolloin muun muassa TAB-arkkitehtuuribiennaalin tärkeimmät luennot pidettiin voimalaitoksen mahtavassa kattilahuoneessa.

Tilat muodostavat arkkitehtuurikattilan

Voimalaitoksen vanhimmat osat ovat peräisin 1800-luvulta. Rakennuskompleksin uudelleenkäyttöideoista järjestettiin arkkitehtuurikilpailu, jonka voitti yksi Viron eturivin toimistoista, Kavakava. Ajatuksena oli tehdä muutokset mahdollisimman hienovaraisesti ja edullisesti sekä luoda kokonaisuudesta luovien alojen keskus.

Arkkitehtuurikeskus ja -liitto järjestivät tulevista tiloistaan myös oman suunnittelukilpailun, jonka voitti QP Arhitektid yhdessä Ruumilabor-sisustusarkkitehtien kanssa. Tilat toteutettiin ja kustannettiin itse, vaikka kiinteistö on Tallinnan kaupungin omistuksessa. Tarkoituksena on sopimuksen mukaan toimia samassa osoitteessa ainakin kaksi vuosikymmentä.

Arkkitehtuurille omistetut tilat sijaitsevat sekä katutasossa että toisessa kerroksessa. Arkkitehtuurikattilaksi kutsuttuun kokonaisuuteen kuuluu myös vajaat 100 henkeä vetävä auditorio-luentosali sekä pienempi kapea tila, jotka yhdessä muodostavat tapahtumakeskuksen. Siellä esitellään muun muassa elokuvia ja lanseerataan kilpailuja, ja tapahtumat näkyvät myös katukuvassa: voimalaitoksen korkeat, punaiset ovet avautuvat tiloista suoraan kapealle pihalle.

AARHUS SCHOOL OF ARCHITECTURE PRESENTS
THE POST GRADATE PROGRAMME

2015—17

NORDMAK

NORDIC MASTER IN ARCHITECTURAL HERITAGE

www.aarch.dk | mm@aarch.dk

AARHUS SCHOOL OF ARCHITECTURE

Toimistot jakautuvat siten, että liitolla on omat toimistotilansa sekä kokoushuone. Arkkitehtuurin ja muotoilun edistämiskeskukset ovat omissa tiloissaan, ja niilläkin on erillinen neuvotteluhuone. Neuvotteluhuoneet voidaan avata myös yhdeksi yhteiseksi tilaksi. Liitolla on kolme työntekijää ja keskuksella puolisen tusinaa, johtajanaan arkkitehti **Raul Järg**.

Toimistotiloilla on kapea eteiskäytävä, jonka ikkunasta näkee alas kattilahalliin. Itse toimistoissa on mukavaa teollista rosoisuutta ja näkyvillä on paljon vanhoja pintoja. Kalustus on tietenkin kymmenen työpisteen osalta asiallinen, mutta irtokalusteissa on railakkuutta. Itsekseen seisovassa hyllyssä on nähtävillä arkkitehtuurikeskuksen julkaisuja – keskus kustantaa kirjoja ja muuta materiaalia. Upeat huonekasvit ja orkideat kertovat kävijöille, että töissä viihdytään.

Vain lehden toimitus uupuu

Arkkitehtuurikeskus toivoo suoraa kontaktia suuren yleisön kanssa, ja uudet katutason tilat auttavat tässäkin. Alakerran tiloja vuokrataan oman kalenterin salliessa myös ulkopuolisille. Keskus on hinnoitellut kokoontumis- ja tapahtumatilojensa vuokrat perin ystävällisesti: tunti 110-neliöisen auditoriosalin puolella maksaa 38 euroa, pienempi 50 neliön tila 25 euroa, ja päivävuokrat ovat vastaavasti 250 euroa ja 150 euroa. Saleissa on tietenkin kaikki tarvittava nykytekniikka, ja tarjoilukin hoituu kätevästi.

> VIROSSA ARKKITEHDIT JA ARKKITEHTUURIN EDISTÄMISEN ASIAT JA IHMISET OVAT NYT SIELLÄ, MISSÄ TAPAHTUU.

Virossa arkkitehdit ja arkkitehtuurin edistämisen asiat ja ihmiset ovat nyt siellä, missä tapahtuu. Vain lehden toimitus puuttuu, *Maja* kun ei ole Viron arkkitehtiliiton kustantama lehti. Tästä johtuu liiton toimiston pieni henkilöstömäärä. Arkkitehtuurimuseoon ja sen tapahtumiin on arkkitehtuurikattilasta lyhyt kävelymatka.

Viron arkkitehtiliiton ja arkkitehtuurikeskuksen tiloista voisi ottaa ideoita ja potkua SAFAn mahdollisiin uusiin tiloihin – nythän me emme juuri näy katukuvassa.

Tarja Nurmi

Lisätietoa löytyy verkkosivuilta www.arhitektuurikeskus.ee.

MARI KOSKINEN

Arkkitehtuurikilpailut kiehtovat ja kiinnostavat

Arkkitehtuurimuseolla järjestettiin huhtikuisena sunnuntaiaamuna paneelikeskustelu arkkitehtuurikilpailuista. Paikalle kertyi väkeä salin täydeltä.

Keskustelemassa olivat arkkitehdit **Jeanne Gang** Yhdysvalloista, **Bjarke Ingels** BIG-toimistosta Tanskasta ja suomalaiset kilpailukonkarit arkkitehti **Riina Palva** Verstas Arkkitehdeista ja professori **Pentti Kareoja** ARK-house arkkitehdeista. Arkkitehti, Arkkitehtuurimuseon hallituksen puheenjohtaja **Marco Steinberg** edusti keskustelussa kilpailuja järjestänyttä tahoa. Keskustelua johtivat Arkkitehtuurimuseon johtaja **Juulia Kauste** ja Guggenheim-säätiön arkkitehtuurikuraattori **Troy Conrad Therrien**. Keskustelu oli Taidehallin *Guggenheim Helsinki Now* -näyttelyn oheisohjelmaa.

Aktiivisesti toimistoa pyörittävät keskustelijat olivat tehneet useita kymmeniä kilpailuja, niin avoimia kuin kutsukilpailuja. Kukin oli kokenut sekä voittoja että häviöitä. Häviäminen oli jokaiselle tutumpaa kuin menestyminen, vaikka kunkin itsenäinen suunnittelijan ura oli saanutkin lähtölaukauksen avoimen kilpailun voitosta.

Taloudellisesti raskasta mutta kehittävää

Anonyymit avoimet kilpailut mahdollistavat uusien pelaajien pääsyn arkkitehtuurin kentälle. Suoria toimeksiantoja pidettiin kilpailuja parempana tapana saada töitä silloin, kun toimisto on jo saavuttanut aseman. Turhan työn tekeminen kilpailuehdotuksen eteen on taloudellisesti raskasta ja henkisesti turhauttavaa. Toisaalta kilpailuehdotusten tekemisessä on vapaus kehittää arkkitehtuuria ja omaa ilmaisuaan.

Riina Palva toi esiin suomalaisten kilpailujen hyvän käytännön: kaikki saavat palautetta ehdotuksestaan, vaikka työ ei sijoittuisikaan. Kilpailuvoittokaan ei välttämättä takaa rakennuksen toteutumista – toteutumattomat suunnitelmat olivat keskustelijoille tuttuja. Jeanne Gang totesi kuitenkin, että joskus jokin menneiden kilpailuehdotusten teema voi alkaa elää jossain toisessa projektissa ja saada näin toteutuksensa myöhemmin.

Kilpailukulttuurit eroavat maittain

Puhuuko rakennus puolestaan, vai pitääkö arkkitehdin puhua rakennuksensa puolesta? Amerikkalaiset Jeanne Gang ja Troy Therrien näkivät eroja tavassa, jolla yhdysvaltalaiset ja suomalaiset arkkitehdit suhtautuvat töidensä esittelyyn. Yhdys-

valloissa ajatellaan, että arkkitehdin pitää puheellaan myydä suunnitelmansa: rakennus tarvitsee kertomuksen ja arkkitehdin sitä kertomaan.

Suomalaisessa vähäpuheisessa ja käytännöllisessä kulttuurissa taas uskotaan, että rakennus viestii itsessään. Anonyymit avoimet kilpailut ovatkin Suomessa suosittuja. Planssit ja pienoismallit puhuvat puolestaan, ja tuomaristo tekee päätöksensä tekijöitä kohtaamatta. Yhdysvalloissa toimeksiantaja haluaa usein myös tutustua ehdotusten tekijöihin ja vakuuttua siitä, että toimisto suoriutuu annetusta tehtävästä.

Keskustelussa sivuttiin myös EU-maissa säädeltyä julkisten hankintojen kilpailuttamista, jossa arkkitehtitoimistot kilpailevat lähinnä suunnittelun hinnalla eivätkä suunnitelmien laadulla. Hankintalaissa olisi paljon parannettavaa suunnittelupalvelujen hankinnan suhteen. Suunnittelukilpailumuotoinen palvelujen hankinta nähtiin lopputuloksen kannalta parempana kuin suora hintakilpailu.

> PUHUUKO RAKENNUS PUOLESTAAN, VAI PITÄÄKÖ ARKKITEHDIN PUHUA RAKENNUKSENSA PUOLESTA?

Taiteilijan vapaus kiinnosti

Jeanne Gang istuu parhaillaan Guggenheim Helsinki -kilpailun tuomaristossa. Hän kertoi suhtautuvansa urakkaansa, yli 1 700 ehdotuksen arviointiin, suurella vakavuudella. Tuomaristo yrittää aidosti etsiä ehdotusten joukosta voittajan, joka kehittää museoarkkitehtuuria ja olisi Helsingille hyväksi. Taidehallissa esillä olleessa finalistitöiden ja kunniamainintojen näyttelyssä kaikilla kaupunkilaisilla oli mahdollisuus arvioida rakennusten sopivuutta Eteläsatamaan ja soveltuvuutta taiteen esittämiseen.

Yleisökeskustelussa ehdittiin sivuta taiteilijan vapautta arkkitehtuurikilpailuissa. Voidaanko kilpailuohjelmassa määritellä, kuten Guggenheim-museon tai Helsingin keskustakirjaston ohjelmissa, että rakennuksessa tulee suosia puun käyttöä? Vai rajoittaako se tekijän ilmaisunvapautta?

Yleisöllä saattoi olla muitakin kysymyksiä kielen päällä, mutta ulkomaisten vieraiden paluulennot odottivat. Keskustelu osoitti kuitenkin sen, että arkkitehtuurikilpailuja pidetään edelleen hyvänä tapana saada vaihtoehtoisia suunnitelmia vertailtavaksi – ja uutta arkkitehtuuria esiin.

Pirjo Sanaksenaho

SAFAN BLOGI ALOITTI

SAFAn blogi on safalaisten äänitorvi. SAFAn jäsenet kirjoittavat blogissa arkkitehtuurista, kaupunkisuunnittelusta, ammatistaan, jäsenyydestään ja asioista niiden ympärillä.

Pääsääntöisesti jokaisella blogijulkaisulla on eri kirjoittaja. Blogilinkin löydät etusivulta **www.safa.fi**. Jaa SAFAn blogia myös omissa verkostoissasi!

Haluatko bloggaajaksi?

Ilmoittaudu kirjoittajaksi tiedottaja Päivi Virtaselle osoitteeseen paivi.virtanen@safa.fi.

Next Helsinki -kilpailun tuomaristossa oli 12 kansainvälistä vaikuttajaa, joista Kaupunkisuunnitteluvirastossa järjestettyyn seminaariin osallistuivat (vasemmalta alkaen) professori Juhani Pallasmaa, arkkitehti Michael Sorkin, kaupunkiekologi Miguel Robles-Durán, taiteilija Heta Kuchka, professori Andrew Ross ja professori Mabel Wilson.

Vaihtoehtoinen tulevaisuuden Helsinki

Mitä tehdä Eteläsataman tontille, ellei Guggenheimia tule? Next Helsinki -ideakilpailussa etsittiin vaihtoehtoa Guggenheim-museon tontille Helsingissä. Samalla tuotiin esiin uusia ideoita taiteesta, kulttuurista, kaupunkitiloista ja koko kaupungin tulevaisuudesta.

Next Helsinki -kilpailu oli upea ponnistus. Noin 5 000 euron budjetilla saatiin arvovaltainen, kansainvälinen tuomaristo, yli 200 kiinnostavaa ideaa 40 eri maasta sekä aktiivista keskustelua aiheesta aina ArchDailya myöten.

Esiin Guggenheimin varjosta

Next Helsinki oli alun perin vastareaktio Guggenheim Helsinki -taidemuseon suunnittelukilpailuun. Guggenheim-vastareaktion henki onkin harmillisesti leijunut kilpailun yllä. Tämä tuli ilmi erityisesti kilpailutulosten julkistusta edeltäneessä seminaarissa. Sen sijaan, että seminaarin arvovaltaiset puhujat olisivat keskittyneet Next Helsinkiin ja sen taustalla vaikuttavaan Checkpoint Helsinkiin, he keskittyivät kritisoimaan kaupallista Guggenheimia.

Puheenvuoroista kutkuttava oli erityisesti professori **Andrew Rossin** vertaus Guggenheimista taloudellisena aktivaattorina: jos museolle kaavaillut 180 miljoonaa pudotettaisiin suoraan seteleinä helikopterista, niiden taloudellinen aktivoimisvaikutus olisi taatusti museorakennusta suurempi.

Professori **Mabel Wilsonin** puheenvuoro Abu Dhabin uudesta Guggenheimista ja sitä rakentavien siirtolaisten olosuhteista toimi myös hyvänä muistutuksena: ottamalla Guggenheimin Helsinkiin annamme samalla hiljaisen hyväksynnän Arabiemiraattien katastrofaalisille työoloille.

Virkistävän uudenlainen kilpailu

Next Helsinki on nimenomaan ideakilpailu, eikä se noudattanut tyypillisen arkkitehtuurikilpailun sääntöjä. Voittajan valitsemisen sijaan tuomaristo päätyi nostamaan esille kahdeksan eri tavoin kiinnostavaa ehdotusta ja kehotti myös yleisöä listaamaan omia suosikkejaan. Kilpailuehdotusten palautukselle ei ollut asetettu tarkkoja vaatimuksia, ja ehdotusten sisältö vaihteli monikymmensivuisista esseistä uudelleen tuunattuihin Guggenheim-ehdotuksiin.

Kahdeksassa kärkiehdotuksessa kiiteltiin erityisesti ajatuksia töiden takana. Ehdotus *Museum of the Welfare State* on poliittinen kommentti hyvinvointivaltion purkamista vastaan. *Muusa* on suunnitelma kaikkien helsinkiläisten museoiden yhteisestä kesäfestivaalista. *Parc art Helsingissä* näyttelytilat on sijoitettu kiehtovasti pienipiirteisiin paviljonkeihin. Parhaimmistoon mahtui yksi suomalainen ehdotus, arkkitehtiylioppilas **Milja Hartikaisen** ehdotus *Visions for Helsinki*. Se nostaa esiin Helsingin paikkojen ja tekijöiden jo olemassa olevaa potentiaalia.

KUVAT: INARI VIRKKALA

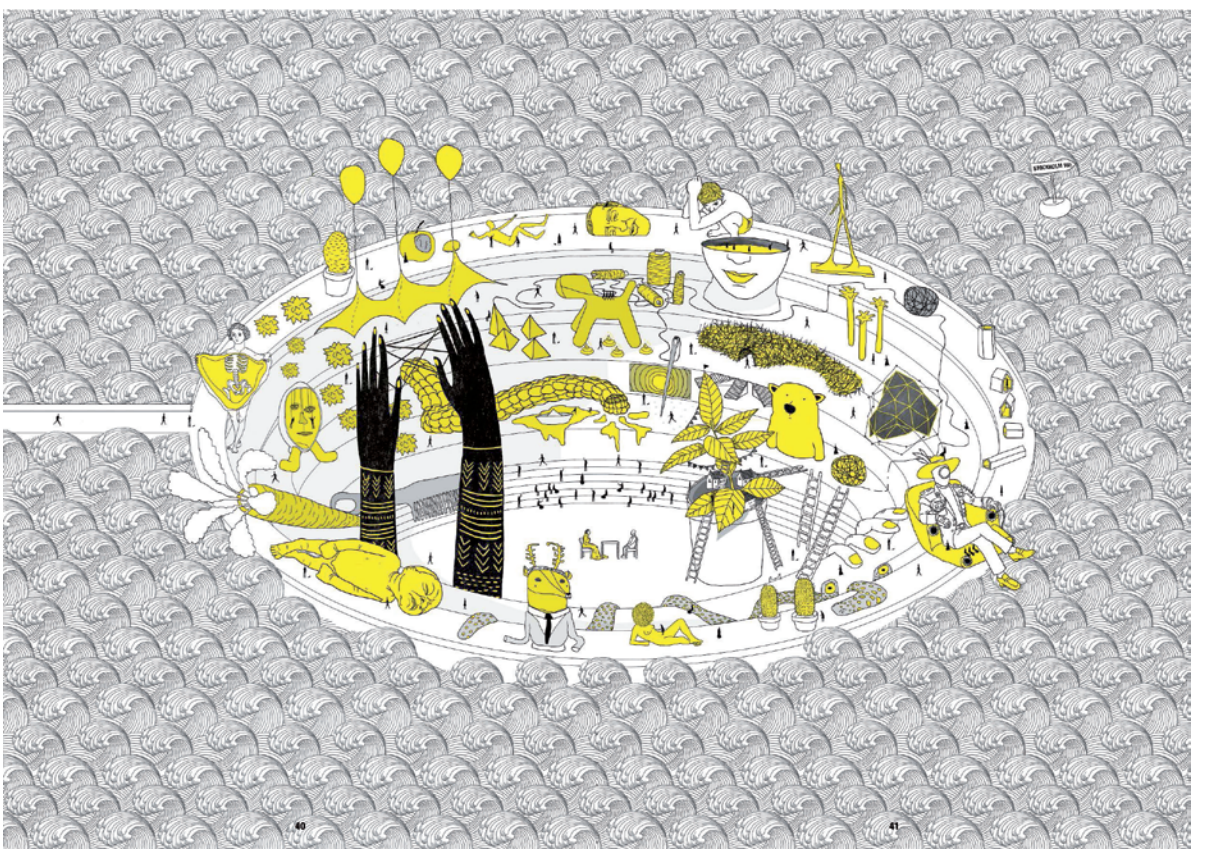
> NEXT HELSINKI OLI ALUN PERIN VASTAREAKTIO GUGGENHEIM HELSINKI -TAIDEMUSEON SUUNNITTELUKILPAILUUN.

Töitä tullaan viemään eteenpäin: ne julkaistaan kattavasti kilpailun verkkosivuilla, niistä on suunnitteilla julkaisu, ja ne tullaan ottamaan esille esimerkiksi Venetsian biennaalissa ensi kesänä. Toisaalta esimerkiksi *Baltic Tale of Nothingness* -ehdotuksen ajatus Itämerellä kiertävästä taidelaivasta yhdistettynä risteilylaivoihin voisi tuoda nykytaiteelle täysin uusia yleisöjä.

Guggenheim-museon kritiikki kohdistuu museon kaupallisuuteen sekä liian mahtipontiseksi pelätyn museorakennuksen sijoittumiseen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen Eteläsatamaan. Mitäpä jos Guggenheim toteutettaisiinkin Eteläsataman sijaan vaikka paloiteltuna Itä-Helsinkiin? Tämän toteuttamiseksi Next Helsingin töistä löytyisi hyvinkin tukea.

Inari Virkkala

Ehdotus Helsinki Iňač sai tuomaristolta erityiskiitosta visuaalisesti poikkeuksellisen hienosta esitystavastaan.

Rakkaudesta RIVITALOASUMISEEN

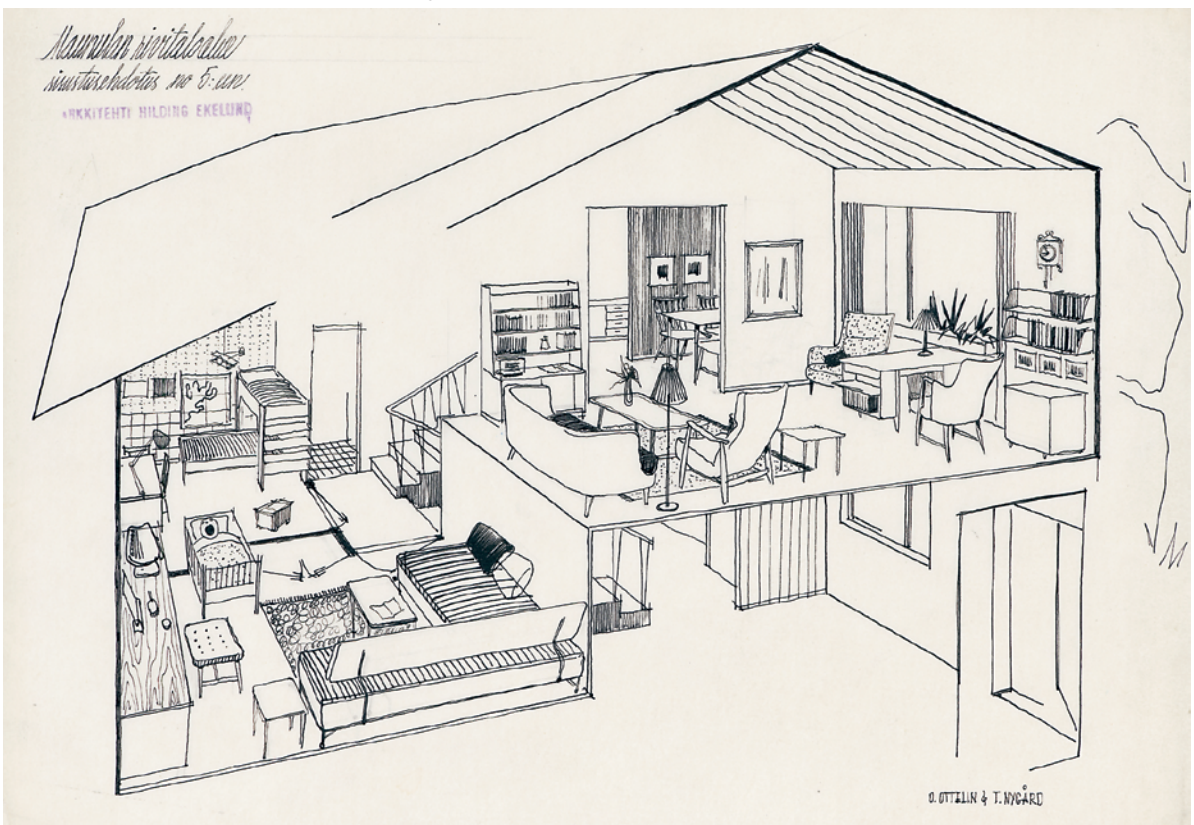
Taidehistorian professori emerita Riitta Nikula kokosi alkuperäisiä piirroksia, luonnoksia ja pienoismalleja suomalaisen rivitalon historiasta. Suunnitelmat kuvaavat kauniisti aikakauden asukkaiden elämänmuotoa.

Riitta Nikula on tutkinut 1900-luvun alkupuolella vaikuttaneiden suomalaisten arkkitehtien suunnittelemia rivitaloja ja pientalotalotyyppejä. Tulokset on julkaistu hiljattain kirjassa *Suomalainen rivitalo – työväenasunnosta keskiluokan unelmaksi*. Aiheesta koottiin myös juuri päättynyt näyttely Arkkitehtuurimuseoon. Näyttelyn suunnitteli **Timo Vikkula.**

Näyttely toi esille arvostettujen suomalaisten arkkitehtien suunnittelemia rivitaloja 1900-luvun alkupuolelta 1960-luvulle asti. Suunnitelmat vastaavat aikakauden arkkitehtien näkemystä puutarha-aatteesta Suomeen sovellettuna. Vapaalla kädellä piirretyissä tutkielmissa ja luonnoksissa tulee erityisesti esiin arkkitehtien pyrkimys parantaa asukkaiden elämänlaatua. Rivitaloihin kuuluivat tiiviisti omat pihat hyötypuutarhoineen. Kulosaaren Ribbinginhovin kortteleiden luonnoksissa (**Armas Lindgren**, 1916–1917) pihat ja puistot ovat pääosassa.

Monet ensimmäisistä rivitalokohteista oli kuitenkin tarkoitettu tehtaiden työntekijöille kohtuuhintaiseksi vaihtoehdoksi omakotitalolle. Luonnokset antavat kuvan aikakauden asukkaista ja heidän elämänmuodostaan. Ne kertovat tarinaa perheistä, joille asunnot aikoinaan suunniteltiin. Eräässä luonnoksessa nuori perhe viettää aikaa Maunulan rivitaloalueen pihalla (**Hilding Ekelund**). Toisessa olohuoneen keskelle on asetettu kehto, jossa itkee pieni lapsi, ja lasten kerrossängyt on sijoitettu olohuoneen syvennykseen. Rivitalot edustivat ylellistä elämänlaatua asuntopulasta kärsivissä kaupungeissa. Asukkaita oli kuitenkin oletettavasti huomattavasti enemmän kuin samoissa asunnoissa nykyisin.

Maunulan rivitalon olohuoneen luonnos (Hilding Ekelund).

Riitta Nikula. *Suomalainen rivitalo – työväenasunnosta keskiluokan unelmaksi*. SKS 2014.

Matalaa ja tiivistä

Varhaisimmat rivitalosuunnitelmat eivät ehkä täytä tämän päivän asuinvaatimuksia tai wc- ja pesutilojen mitoitussuosituksia. Toisaalta esimerkiksi pienen yksikerroksisen rivitalon asuntotyyppi, jossa 6 metriä leveä lamelli on jaettu 16 neliömetrin tupakeittiöön ja 22 neliömetrin olohuoneeseen, luo joustavuutta ja toimisi tilana varmasti vielä nykyäänkin (Tyyppi X, **Elias ja Martti Paalanen**, 1924).

Myös asuntojen rakennustapa ja usein käytetty puurunko tekevät asunnoista helposti muunneltavia. Osassa rivitaloja kellarikerros on voitu ottaa hyötykäyttöön. Jotkin 1950- ja 1960-lukujen asuntojen pohjapiirrokset (suunnittelijoina esimerkiksi arkkitehdit **Heikki ja Kaija Siren**) ovat jääneet elämään, ja ne voidaan tunnistaa nykyisissä pientaloissa. Funktionalismin ja minimimitoituksen synnyttämä asuntotyyppi, jossa keittiö ja olohuone sijaitsevat alakerrassa ja kolme makuuhuonetta yläkerrassa, on tänäänkin monen suomalaisen perheen koti.

Piirroksissa on vahvasti mukana myös kaupunkiympäristö. Luonnoksista ja perspektiivikuvista näkee, että rivitalot on suunniteltu osaksi monimuotoista kaupunkikuvaa ja kortteli-rakennetta, johon kuuluivat rivitalojen lisäksi kerrostalot ja omakotitalot. Nikulan tutkielma onkin hyvin ajankohtainen suunniteltaessa uutta matalaa ja tiivistä kaupunkirakennetta. Tavoitteena on tänäänkin hyvä, kohtuuhintainen ja pienimittakaavainen asumismuoto urbaaniin ympäristöön.

Mahdollisuus yksityisiin piha-alueisiin ja yhteisiin viheralueisiin sekä jalankulkuystävällisyys ovat matalan ja tiiviin rakentamisen etuja. Silmiinpistävin ero nykypäivään nähden on 1900-luvun alkupuolen suunnitelmien ja tutkielmien autottomuus. Ehkä niin puutarhakaupunki-idylliin kuin kestävän kehityksen periaatteisiin sopivat huonosti nykyiset autopaikkanormit.

Alkuperäisten piirrosten taiteellinen laatu ja yksityiskohtien rikkaus kertoo arkkitehtien paneutumisesta arkiseen aiheeseen. **Alvar Aallon** opinnäytetyön tarkkuus ja huolellisuus on ihailtavaa. Erityisen ilahduttavia ovat kuitenkin perspektiivikuvat ja tutkielmat, jotka sisältävät kuvauksen, joskin ihanteellisen, aikakauden asukkaiden elämänmuodosta. Käsin piirrettyjen luonnosten elävyyttä ja voimaa ei voi unohtaa. Ne kertovat omaa historiaansa niin kohteestaan kuin piirtäjästään.

Ira Verma
tutkija, arkkitehti SAFA
Sotera, arkkitehtuurin laitos, Aalto-yliopisto

Työväen rivitalot, Viinikka, Tampere (Birger Federley 1917).
RIITTA NIKULA

Paimion parantolan työväen rivitalo, Paimio (Alvar Aalto 1930–1932).
GUSTAF WELIN, ALVAR AALTO -MUSEON ARKISTO

As. Oy Herttua, Karhutie 25–26, Herttoniemi, Helsinki (Jorma Järvi ja Toivo Jäntti 1949).
RIITTA NIKULA

Rivitaloketju, Menninkäisentie, Tapiola, Espoo (Aulis Blomstedt 1954).
RIITTA NIKULA

Viitaniementie 28, Jyväskylä (Erkki Kantonen 1964).
MAIJA HOLMA

KOTIMAA

KESÄKUU

12.6.2015 klo 10–19

Helsinki-päivä Laiturilla

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Laiturilla vietetään Helsinki-päivää Rantapallo-työpajojen ja opastettujen näyttelykierrosten merkeissä. Klo 14.31–18.00 Safari-kaupunkileirille osallistuneet nuoret esittelevät leirillä kehittämiänsä ratkaisuja laajoihin yhteiskunnallisiin haasteisiin.

• *laituri.hel.fi*

NÄYTTELYT

KESÄKUU

5.6.–1.8.2015

Wirkkala revisited

Designmuseo, Korkeavuorenkatu 23, Helsinki.

Muotoilija Tapio Wirkkalan (1915–1985) syntymästä on kulunut 100 vuotta. Juhlanäyttely tulkitsee uudelleen Wirkkalan elämää ja työtä.

• *www.designmuseum.fi*

5.6.–12.9.2015

Veteen piirretty viiva

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

*Näyttely kertoo Helsingin rantaviivan ja sen reittien tarinaa. Helsingissä rantaviivan äärellä kulkeva reitti on kaikille avoin. Reitillä kulkiessa voi kokea monenlaista ympäristöä: uusia urbaaneja asuinalueita, hoidettuja puistoja, kantakaupungin torielämää ja koskematonta luonnonrantaa. Näyttelyyn liittyviä Insta-walk-valokuvauskävelyitä järjestetään **3.6. klo 17–19** Lapinlahden alueella ja **10.6. klo 17–19** Jätkäsaaressa.*

• *laituri.hel.fi*

–31.8.2015

Bryggmanin Sampo

Sampotalo, Yliopistonkatu 27, Turku.

Näyttely kertoo kuvin ja esinein arkkitehti Erik Bryggmanin vuonna 1936 suunnittelemasta funktionalistisesta liiketalosta Sampotalosta.

• *www.bryggman.fi*

ULKOMAAT

–7.6.2015

Unbuilt – Visions for a New Society 1986–1994

Viron arkkitehtuurimuseo, Tallinna, Viro.

Näyttely esittelee valikoiman arkkitehtuuria ja muotoilua perestroikan ajalta Viron itsenäistymisen ensi vuosiin.

• *www.arhitektuurimuuseum.ee*

18.6.–30.8.2015

Reprogramming the City

ArkDes, Tukholma, Ruotsi.

Näyttelyssä uppoudutaan ajatukseen, millainen kaupunki olisi, jos sen voisi ohjelmoida uudelleen. Tarkoituksena on osoittaa, miten design ja arkkitehtuuri voisivat ratkaista nykyisiä urbaaneja haasteita – käyttämällä ympäristöstä jo löytyviä välineitä.

• *www.arkdes.se*

Arkkitehtuuritutkimuksen päivät Atut

ARCHI+TECTONICS Architecture, Communities and Cities under Change **22.–24.10.** Otaniemessä.

Call for Papers!
Abstraktit tulisi lähettää nyt osoitteeseen atut-arts@aalto.fi.

Lisätietoja: www.safa.fi ja www.facebook.com/arkkitehtuurintutkimus2

SAFAn liittovaltuustovaali 2015

Marraskuussa valitaan jäsenet SAFAn liittovaltuustoon kaudelle 2016–2018. **Nyt on aika ryhtyä valmistelemaan ehdokasasettelua ja vaaliteemoja**. Ketkä tahansa kuusi SAFAn jäsentä, joilla on oikeus osallistua vaaliin, voivat perustaa valitsijayhdistyksen ja asettaa ehdokaslistan.

Liiton jäsenellä on vaalissa äänioikeus, mikäli hän on tullut liiton jäseneksi ennen vaalivuoden kesäkuun loppua eikä ole menettänyt jäsenoikeuksiaan sen jälkeen. Äänestämään päästäkseen jäsenen pitää myös muistaa maksaa edellisen vuoden mahdolliset **jäsenmaksurästit 31.5.2015** mennessä. Äänioikeutesi voit tarkistaa vaaliluettelosta, joka on nähtävillä liiton toimistossa ja verkkosivuilla jäsenkirjautumisen takana. Verkkosivuille kirjaudutaan jäsennumerolla ja sosiaaliturvatunnuksen loppuosalla.

AIKATAULU

12.–19.6.	**Vaaliluettelo nähtävillä SAFAn toimistossa ja verkkosivuilla**
4.9.	Valitsijayhdistysten ehdokaslistoja ja vaaliliittoja koskevat asiakirjat toimitettava SAFAan
7.–21.10.	Äänestys (sähköisesti)
23.10.	Vaalin tulosten julkistus SAFAn verkkosivuilla

Vaaliopas 2015 lomakkeineen löytyy SAFAn verkkosivuilta www.safa.fi. Seuraa vaalitiedotusta *au*:ssa ja verkossa!

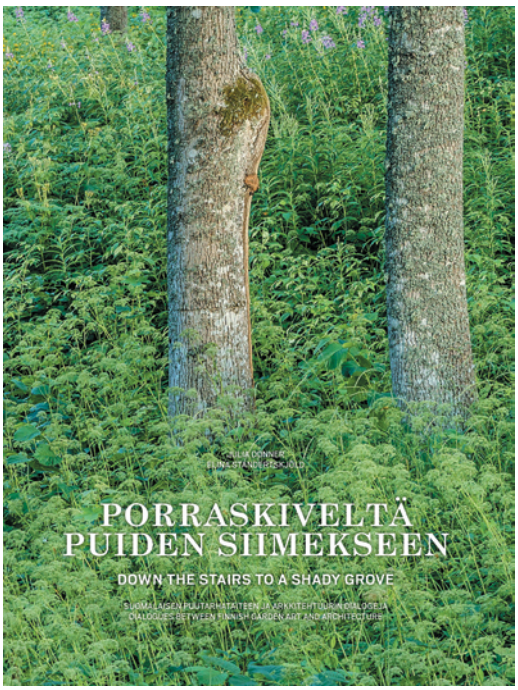
NÄYTTELYT MUSEOSSA

PORRASKIVELTÄ PUIDEN SIIMEKSEEN SUOMALAISEN PUUTARHATAITEEN JA ARKKITEHTUURIN DIALOGEJA 27.5.–23.8.2015

Puutarhat tilan ja tunnelman taiteena valloittavat Arkkitehtuurimuseon kesän ajaksi. Porraskiveltä puiden siimekseen -näyttely tarkastelee rakennuksia ja niitä ympäröiviä puutarhoja, puistoja ja maisemia 1700-luvulta nykyhetkeen. Näyttely avaa rakennettua maisemaa kokonaisuutena ja kannustaa pohtimaan arkkitehtuurin, puutarhan ja maiseman vaihtelevaa vuoropuhelua.

Näyttely laajenee myös museon pihalle, missä arkkitehti Hannele Grönlundin suunnittelema kaupunkipuutarha houkuttelee viihtymään. Aalto-yliopiston puustudion opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat pihalle kokeellisen Säie-puupaviljongin.

Tervetuloa avajaisiin tiistaina 26.5. kello 18!

NÄYTTELYN YHTEYDESSÄ JULKAISTAAN SUOMEN- JA ENGLANNINKIELINEN KATALOGI

KOHTAAMISIA PUUTARHASSA

MUSIIKKIA
Laponia Improvisations Festival, kevätkauden päätöskonsertit Arkkitehtuurimuseossa
Keskiviikko 27.5. ja 3.6. kello 18. 8/4/0€

PIKNIK
Street gastro food truck
Säie-paviljonki, tiistaisin kello 11.30–18.00

JOOGA
Jooga by Pranama
Säie-paviljonki, keskiviikkoisin kello 8–9.30
Tunti täytetään saapumisjärjestyksessä. Mukaan mahtuvat ensimmäiset 20. Maksa mitä haluat.

LUENTOJA
Rainer Knapas: Miksi muistamme Monrepos'n 1700-luvun puutarhataiteen historiasta?
Säie-paviljonki, keskiviikko 10.6. kello 18. Maksuton

Taina Laaksoharju: Urbaani viljely kriisivalmiutta parantamassa?
Säie-paviljonki, torstai 11.6. kello 16. Maksuton

LAPSILLE
Puutarhurin auringonkukkatyöpaja
Säie-paviljonki, perjantai 12.6. kello 11–18
Arkkitehtuurimuseo, Designmuseo ja museoiden ystäväyhdistys DAMY järjestävät yhteisen auringonkukkatyöpajan lapsille. Maksuton

NÄYTTELY ESPALLA

RE-CREATION THE RESILIENCE OF ARCHITECTURE

Venetsian arkkitehtuuribiennaalissa 2014 nähty Anssi Lassilan (OOPEAA Office for Peripheral Architecture) installaatio Re-Creation on esillä kesän ajan Esplanadin puistossa. Näyttely tapahtumineen toteutetaan yhteistyössä Arkkitehtuurin tiedotuskeskuksen kanssa. Seuraa tapahtumia www.mfa.fi/tapahtumat

Tervetuloa avajaisiin Esplanadin puistoon torstaina 11.6. kello 18. Avajaiset jatkuvat kesäjuhlilla museon huvilassa, Puistokatu 4 Helsinki.

Tarvitseeko keskiaikainen kirkko koneellista ilmanvaihtoa?

Ilmanvaihdon muuttaminen on korjausrakentamisessa jatkuvasti ajankohtainen aihe. Rakennusperintö-SAFAn keskustelutilaisuudessa arvovaltainen suunnittelijakaarti kävi antoisan keskustelun painovoimaisen ja koneellisen ilmanvaihdon sopivuudesta vanhoihin rakennuksiin.

> TUTKIMUSTEN MUKAAN IHMISET YLEENSÄ VIIHTYVÄT PAREMMIN LUONNOLLISELLA ILMANVAIHDOLLA VARUSTETUISSA TILOISSA.

Helsingissä Tieteiden talolla käytyä keskustelua alustivat arkkitehti **Mikko Bonsdorff** Arkkitehtitoimisto Okuluksesta ja LVI-insinööri **Jukka Sainio** Insinööritoimisto Sainiosta.

Bonsdorff esitteli Okuluksen vuonna 2014 tekemää hankesuunnitelmaa, johon on sisällytetty koneellisen ilmanvaihdon tekeminen kirkkoon. Pyhän Laurin kirkko on erityisen aktiivisessa käytössä, eikä kirkossa tällä hetkellä ole tuuletuksen ja vaipan vuotojen lisäksi minkäänlaista ilmanvaihtoa. Seurakunnan työntekijät ja esimerkiksi kirkossa harjoittelevat kuorot ovat kärsineet huonosta ilmanlaadusta vuosien ajan. Hankesuunnitelmassa esitetään, että uusi koneellisen ilmanvaihdon järjestelmä rakennettaisiin kokonaisuudessaan 1800-luvun lopulla rakennetun ilmalämmitysjärjestelmän varaan, jolloin kirkkosaliin ei tarvitsisi tehdä minkäänlaisia muutostöitä.

Lukuisten kirkkojen ilmanvaihtojärjestelmiä suunnitellut Jukka Sainio puolestaan toi esiin luonnolliseen ilmanvaihtoon perustuvia suunnitteluratkaisuja keskiaikaisissa kirkoissa. Yhtenä esimerkkinä oli Porvoon tuomiokirkkoon vuonna 2009 toteutettu painovoimainen ilmanvaihto. Kirkkorakennuksiin on niiden korkeuden ansiosta suhteellisen helppo järjestää hyvin toimiva painovoimainen ilmanvaihto. Se muistuttaa kirkkoihin jo keskiajalla tehtyä luonnollista ilmanvaihtoa, jossa ilma poistui kirkkosalista holveihin tehtyjen juoruaukkojen kautta hyvin tuulettuvalle vintille.

Tehostaminen on tarpeen

Miksi 500 vuotta käytössä olleiden kirkkojen ilmanvaihtoa on ylipäänsä tarpeellista tehostaa? Seurakuntien karsittua kiinteistövarallisuuttaan monet vanhat kirkkorakennukset on otettu entistä monipuolisempaan käyttöön, jolloin kirkkojen käyttöaste on noussut. Näin on syntynyt tarve tehostaa ilmanvaihtoa.

Keskustelutilaisuuden yleisö piti Pyhän Laurin kirkkoon kaavailtua tapaa toteuttaa koneellinen ilmanvaihto ansiokkaana, jos koneellinen ilmanvaihto todella on välttämätön. Samalla oltiin kuitenkin sitä mieltä, että vanhoihin kirkkoihin ei pidä asentaa ilmaa prosessoivia laitteita, vaan suunnittelun lähtökohdaksi tulee aina ensisijaisesti ottaa painovoimaisen ilmanvaihdon järjestäminen.

Raskaasti kuormitetuissa kirkoissa, joissa luonnollinen ilmanvaihto ei välttämättä riitä, kyseeseen voisivat tulla myös erilaiset hybridi-ilmanvaihtojärjestelyt. Esimerkkinä mainittiin järjestelmä, jossa ilmanvaihto on muutoin hoidettu painovoimaisesti mutta käyttöpiikkien aikana virtausta kanavissa tehostetaan puhaltimilla.

Monta totuutta

Ihmisten sairastumisia aiheuttavat sisäilmaongelmat liittyvät tyypillisesti siihen, että vanha rakennus varustetaan koneellisella ilmanvaihdolla. Samalla tuhotaan vähintään rakennusten vintit, usein myös suuri osa käyttötiloista.

Tutkimusten mukaan ihmiset yleensä viihtyvät paremmin luonnollisella ilmanvaihdolla varustetuissa tiloissa. Ei ole myöskään pystytty käytännössä osoittamaan, että koneellinen ilmanvaihto tuottaisi merkittäviä energiansäästöjä. Laskennallisesti koneellisella ilmanvaihdolla voidaan kuitenkin säästää energiaa, ja kaikkien uusien rakennusten onkin läpäistävä rakentamismääräyskokoelman tasauslaskelma, jonka päämäärä on koko uuden rakennuskannan sisäilman koneellinen käsittely. Tämä yhden totuuden viranomaisratkaisu on suomalainen ilmiö, sillä muissa Pohjoismaissa ja erityisesti Keski-Euroopassa koneellinen ilmanvaihto on vain yksi vaihtoehto muiden joukossa.

Korjausrakentamisessa, varsinkin suojelluissa rakennuksis-

sa, suunnittelijoilla on toistaiseksi vielä mahdollisuus valita niin rakennusten ja ympäristön kuin myös ihmisten kannalta parhaat ratkaisut. Ympäristöministeriön korjausrakentamista koskeva tulkinta työn alla olevasta uudesta energiatehokkuusdirektiivistä nostattaa kuitenkin herkemmille jo etukäteen kylmän hien pintaan.

Tulevaisuuden ilmanvaihto

Kaikissa vanhoissa ja uusissa rakennuksissa pitäisi ensin tutkia mahdollisuus luonnolliseen ilmanvaihtoon. Seuraavaksi tulisi miettiä hybridivaihtoehtoja, ja vasta viimeisenä mahdollisuutena voitaisiin harkita kokonaan koneellista ilmanvaihtoa.

Pieniä askelia terveemmän ilmanvaihdon tulevaisuuteen ovat käydyn keskustelun kaltaiset suunnittelijayhteisön tapaamiset. Ne kasvattavat osaltaan muutokseen tarvittavaa moniarvoista asenneilmapiiriä rakennusmääräysten yksioikoisuuden varjossa. Nyt tarvitsemme ennen kaikkea sekä sisäilman että kasvihuonepäästöjen vähentämisen kannalta hyviä toteutuksia kaikista eri vaihtoehdoista, jotta suunnittelupaletti saadaan monipuoliseksi.

Jälkikeskusteluissa Okuluksen väki kertoi, että Pyhän Laurin kirkon ilmanvaihdon suunnittelussa ei ole enää ykkösvaihtoehtona hankesuunnitelmassa esitetty koneellinen ilmanvaihto. Nyt työstetään ratkaisua, jossa painovoimaista ilmanvaihtoa vahvistetaan tarvittaessa puhaltimella. Vaihtoehdossa hyödynnettäisiin 1890-luvulla rakennetut lattiakanavat ja muuriin tehty korkea savupiippu.

Seurakunta saattaa saada kirkkoonsa ilmanvaihdon, joka on kustannuksiltaan vähäinen, toiminnaltaan ongelmaton ja jonka käyttöikä on linjassa pääkaupunkiseudun vanhimman rakennuksen elinkaarettomien rakenteiden kanssa.

Marko Huttunen
Rakennusperintö-SAFA

Porvoon tuomiokirkon palon jälkeen tehtiin uusi painovoimainen ilmanvaihtohormi.

JUKKA SAINIO

OULUN KOULU kiinnostaa taas

Oulussa inventoidaan parhaillaan maakunnallisesti arvokasta rakennusperintöä. Siitä vastuussa olevat Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Pohjois-Suomen arkkitehdit SAFA järjestivät osana pohjoisen paikallisosaston 50-vuotisjuhlaohjelmaa keskustelun teemalla *Arkkitehtuurin Oulun koulu*.

Postmoderni on pulpahtanut pintaan. Viime aikoina 1980-luvun arkkitehtuuri- ja muotoiluilmiöitä on esitelty muun muassa Deutsches Architekturmuseumissa ja omassa Designmuseossamme. Viime syksynä postmodernista suomalaisessa arkkitehtuurikeskustelussa väitteli arkkitehti **Anni Vartola**.

Vartola aloitti keskustelutilaisuuden tarkastelemalla aikakauden pohjoista arkkitehtuuriliikehdintää suomalaisessa ja kansainvälisessä postmodernismissa. Postmodernia arkkitehtuuria ei päästetty helpolla suomalaisessa arkkitehtuurikeskustelussa. Vartolan poiminnat aikalaiskritiikeistä olivat häkellyttäviä: ”pylväspelleilyä”, ”arkkitehtonista muzakia”, ”eklektisiä puhdetöitä”, ”pelkkää rihkamaa”, ”arkkitehtuuripornoa”.

– Postmodernin aika oli ammattikunnan historian kiihkein ja tunnepitoisin keskusteluvaihe. Esimerkiksi oman aikamme ympäristöuhkat tai villi wau-rakentaminen eivät ole herättäneet arkkitehtikunnassa tunteita ja keskustelua niin kuin symmetriset julkisivut aikanaan, Vartola totesi.

Paavolan vanhustentalo.

Oulunsalon kunnantalon aula.

KUVAT: ANNI VARTOLA

> OULUN KOULU ON ENNEN KAIKKEA KRIITTINEN ASENNE ARKKITEHTUURIN TEKEMISEEN.

Oulunsalon kunnantalon sisäpiha.

Oulun koulun kriittinen asenne

Suomessa postmodernismia ajoi erityisesti Oulun koulu. Oulun koulun merkkiteos on Oulunsalon kunnantalo (Arkkitehtitoimisto NVV, 1982). Se suojeltiin juuri rakennussuojelulain nojalla: aloite suojeluun tuli Pohjois-Suomen arkkitehdit SAFAlta. Kunnantalolta hävisi käyttötarkoitus Oulunsalon liityttyä Ouluun, ja muutospaineiden koettiin uhkaavan erityisesti rakennuksen sisätiloja. Kunnantalo on nuorin suojelupäätöksen saanut rakennus Suomessa.

Kunnantalon suunnitelleen Arkkitehtitoimisto NVV:n arkkitehti **Kari Niskasaari** vierastaa Oulun koulun liittämistä liiaksi kansainväliseen postmodernismiin. Oulun kouluun sisältyi monia suuntia, mutta Niskasaaren mukaan kansainvälisen tyylin postmodernismi ja karelianismi olivat kuitenkin vain sivujuonteita.

– Minulle Oulun koulu tarkoittaa lähinnä regionalismia: käyttäjälähtöistä, rakennusperinnettä kunnioittavaa, paikallisuudesta ponnistavaa ja näistä lähtökohdista vapaasti muotoutuvaa arkkitehtuuria. Oulun koulu on ennen kaikkea kriittinen asenne arkkitehtuurin tekemiseen, Niskasaari totesi.

Oulun koulun esikuvat ja innoittajat olivat kansainvälisten tähtien sijaan suomalaisia: erityisesti **Alvar Aalto** ja **Reima Pietilä**. Arkkitehtuurikieli otti vaikutteita etenkin Aallon 1950-luvun punatiiliarkkitehtuurista.

– Näen Oulun koulun osana modernia suomalaista arkkitehtuuriperintöä, Niskasaari sanoi.

Löytöretkiä paikalliseen

Arkkitehti **Lauri Louekari** muisteli, miltä arkkitehtuuri näytti 1970-luvulla *Arkkitehti*-lehdessä ja millaista rakennettua ympäristöä Suomeen syntyi. Suomalainen – helsinkiläinen – arkkitehtuuri oli pelkistynyt ja yksinkertaistunut monotoniaksi.

Louekarin mukaan tärkeä taustavaikuttaja Oulun koulun synnyssä olivat tuolloin järjestetyt seutukaavaliiton rakennusperinnön kartoitusmatkat maakuntiin.

– Me arkkitehtiopiskelijat lähdimme kameroiden, kynien ja papereiden kanssa inventoimaan rakennuksia arkkitehtuurin historian harjoitustöinä. **Annan** (Louekari) kanssa kartoitimme Perämeren alueen rakennusperintöä, ja oli yllätys löytää niin monenlaista hienoa läheltä: vaikuttavia olivat esimerkiksi Haukiputaan saha ja monet talonpoikaiset kartanot.

Louekari muisteli Paavolan vanhustentalon (Arkkitehtitoimisto Louekari–Viljanen, 1981) suunnittelun roolia Oulun koulun synnyssä. Melkoisen kokematon nuorten arkkitehtien tiimi ei ollut ennen laatinut rakennusselostusta ja pyysi hätiin **Reijo Niskasaaren**, jolla toimistokokemusta oli kertynyt enemmän. Sekä Louekari että Kari Niskasaari muistelivat, että Reijo Niskasaari oli Oulun koulun äänitorvi. Hän uskalsi provosoida ja haastaa vakiintuneet arkkitehtuuripiirit.

– Uusi ajattelutapa levisi humahtaen oululaisessa arkkitehtikunnassa, Louekari kertoi.

1970- ja 1980-lukujen vaihteessa yleinen etsinnän ilmapiiri yllätti oululaiset: yllättäen oululaisten ajatuksille löytyikin kaikupohjaa eteläisestä Suomesta ja kansainvälisestikin. Vaikka Oulun koulu hiipui 1990-luvulle tultaessa, paluuta yhden oikean opin aikaan ei tullut. Pluralismi tuli jäädäkseen, ja arkkitehtuurin suhde muotoon vapautui.

Louekarin mielestä Oulun koulun perintö elää myös nykyarkkitehtuurissa.

– Luin tuoreesta OOPEAA-monografiasta arkkitehti **Anssi Lassilan** kuvausta Konsthall Tornedalenin suunnittelusta. Ajattelutapa oli kuin suoraan Oulun koulun oppikirjasta.

Virve Väisänen

Hangon lintuaseman rengastuslaboratorio ja huoltorakennus (Pekka Hänninen 2009) on rakennettu kierrätysosista: verholaudoitus löytyi erään navetan ylisiltä ja on peräisin jo 1950-luvulla puretusta rakennuksesta. Ikkunat puolestaan pelastettiin lähistöllä sijaitsevan naisvankilan raunioista.

Kierrätys arkkitehtuurissa

Uusi jätedirektiivi ohjaa nykyistä tehokkaampaan jätteiden hyötykäyttöön, mutta rakennusalalla hyötykäyttö on vielä vähäistä. Tavoite olisi hyödyntää 70 prosenttia rakennus- ja purkujätteestä vuoteen 2020 mennessä.

Tampereen teknillisessä yliopistossa väitöskirjaa valmisteleva arkkitehti **Satu Huuhka** kertoi EKO-SAFAn huhtikuisessa kevätkokouksessa kierrättämisen mahdollisuuksista arkkitehtuurissa.

Rakennusjätteiden hyötykäyttö jakaantuu kolmeen virtaan: maantäyttöön (muun muassa betoni ja muut kivituotteet), energiantuotantoon (puu ja useat muovit) sekä varsinaiseen kierrättämiseen. Kierrättäminen pitää sisällään *uudelleenkäytön* eli esimerkiksi purettujen osien, kuten ikkunoiden, ovien, palkkien ja elementtien, käyttämisen sellaisenaan uudessa kohteessa ja *uusiokäytön* eli esimerkiksi lasi- tai betonimurskan käyttämisen uusien materiaalien raaka-aineena.

Huuhka uskoo materiaalien hyötykäytön lisääntyvän rakennusalalla. Tähän johtavat väistämättä maapallon luonnonvarojen ehtyminen sekä tarve vähentää rakentamisen hiilidioksidipäästöjä – jätedirektiivin lisäksi. Rakennusten korjaaminen, uusiokäyttö ja erityisesti rakennusosien uudelleenkäyttö säästävät energiaa ja vähentävät päästöjä huomattavasti täysin uusista materiaaleista rakentamiseen verrattuna.

Uuden talon materiaalien valmistuksesta ja rakentamisvaiheesta aiheutuu hiilipiikki. Korjausrakentamisen aiheuttama hiilipiikki on paljon pienempi, sillä rakennuksen runko on jo olemassa. Hiilipiikin vuoksi uuden passiivitason rakennuksen hiilidioksidipäästöt alittavat energiatehokkuudesta huolimatta vanhemman ja energiatehottomamman rakennuksen käytön aiheuttamat päästöt vasta vuosikymmenten saatossa.

Ilmastonäkökulmasta päästöjä olisi pitänyt leikata jo eilen tai viimeistään tänään – ei vasta vuonna 2040.

Hyöty talteen purkamisesta

Useissa elinkaarilaskelmissa rakennuksen käyttöiäksi asetetaan vähintään 100 vuotta. Todellisuudessa purettujen rakennusten keski-ikä on omakotitaloilla 64 vuotta, kerrostaloilla 62 vuotta, julkisilla rakennuksilla 41 vuotta, kaupoilla ja liikerakennuksilla 39 vuotta ja teollisuusrakennuksilla 37 vuotta. Yleisimmin rakennuksia puretaan uuden tieltä.

Purkamista on perusteltu energiatehokkuudella. Uudet rakennukset ovat laskennallisesti vanhoja energiatehokkaampia. Kuitenkin Huuhkan esittämät seurantatutkimukset kertovat toista: riippumatta laskennallisesta energialuokasta 700 kerrostalon aineistossa lähes kaikki talot vastasivat kulutukseltaan F-luokkaa, kun tarkasteltiin toteutunutta energiankäyttöä. Vaikuttaa siltä, että vähemmän energiatehokkaissa rakennuksissa eletään säästeliäämmin ja energiatehokkaissa taas vähemmän säästeliäästi. Käyttäjän vaikutus energiankulutukseen täysin samanlaisissa asunnoissa voi olla jopa viisinkertainen.

Piileekö lähiöissä aarre?

Mikäli purku on väistämätöntä, betonielementit kannattaisi käyttää uudelleen. Betonin raaka-aineena käytettävän sementin valmistus aiheuttaa 5 prosenttia ihmiskunnan hiilidioksidipäästöistä – paljon parjatun lentomatkustamisen osuus on 1,7 prosenttia.

Aiheesta lisää:
Huuhka, Satu. *Kierrätys arkkitehtuurissa.* Tampereen teknillinen yliopisto 2010.
Veijola, Päivi. *Kierrätysmateriaalien käyttö rakentamisessa.* Tampereen teknillinen yliopisto 2011.
Työt löytyvät osoitteesta www.tut.fi/dpub.

Uudelleenkäytetyn betonielementin päästöt ovat Huuhkan mainitseman saksalaistutkimuksen mukaan vain murto-osa uuden elementin tuottamisesta. Purkurouheesta valmistetun uusiorunkoainebetonin päästöt ovat jopa hitusen uudisbetonia suuremmat. Suomessa purkuelementtien käyttö on ollut melko vähäistä ja rajoittunut lähinnä talousrakennuksiin. Saksassa kokeiluja on jo enemmän.

Purkuosien hyödyntämistä uudisrakentamisessa voidaan helpottaa muun muassa jakamalla tilaohjelma ja rakenneosat pienempiin osiin ja käyttämällä ylipäänsä vaihtelevaa tai joustavaa mitoitusta, jolloin purkuosat todennäköisemmin sopivat kohteeseen.

Voisivatko purkutalot olla riesan sijaan resurssi? Yhdessä tyypillisessä asuinkerrostalossa on kätkettynä pari kilometriä ontelolaattoja ja yhteensä 600 erilaista elementtiä. Piileekö lähiöissä aarre?

Pekka Hänninen

Miten säilyttää puurakentamisen perinne?

Rakennusperintö-SAFA järjestää yhdessä Museoviraston kanssa kaksi puurakentamisen perinteeseen ja tulevaisuuteen keskittyvää seminaaria sekä ekskursion.

Ensimmäinen **SEMINAARI** on Seurasaaressa **4.6.2015 klo 12.30–17.00**. Puhujina ovat muun muassa **Panu Kaila** ja **Antti Pihkala**.

EKSKURSIO suuntautuu Myllymäen ja Paikkarin torpille **11.6.2015**. Rakennusperintö-SAFA järjestää linja-autokuljetuksen. Tarkka aikataulu ilmoitetaan myöhemmin.

Ilmoittautumiset osoitteeseen rakennusperinto@safa.fi.

Kaupungin reunan yli

Silloin tällöin törmään käsitteeseen, joka avaa ajattelulle uuden polun. Äskettäin Chicagossa maantieteen konferenssissa esitelmöitsijä käytti sanaa *desakota*. En ollut ikinä kuullutkaan, eikä ollut viereinenkään kuulija.

Desakota viittaa itäisen Aasian tiheästi asutun riisinviljelyalueen kaupungistumiseen. Termin lanseerasi **Terry McGee** 1990-luvun alussa indonesian sanoista *desa* (kylä) ja *kota* (kaupunki). Se kuvaa tilannetta, jossa melko kaukana suurista kaupungeista olevat mutta kuitenkin vielä skootterilla tai bussilla saavutettavat maaseutualueet Indonesiassa, Intiassa, Kiinassa tai Japanissa tulevat kasvavien kaupunkien vaikutuspiiriin: Osa kyläläisistä saa uusia töitä, ja naisten asema alkaa parantua. Kylään nousee tuotantolaitoksia, mutta intensiivinen riisinviljely jatkuu. Syntyy uudenlainen ympäristötyyppi, jota leimaavat paikalliset maantieteelliset, väestölliset ja kulttuuriset piirteet. Tyyppi, joka ei ole kaupunkia, esikaupunkia, hajarakentamista eikä maaseutua – siis jotakin uutta ja huomion arvoista.

Desakotaa ei voi olla Helsingin (tai Chicagon) seuduilla, sillä täällä pohjoisessa kaupungistuminen ja esikaupungistuminen on tapahtunut harvaan asutun maaseudun puitteissa. Mutta voisiko desakotan viitoittamasta, laadultaan uuden ilmiön huomaamisesta ja käsitteellistämisestä kuitenkin saada jotakin irti suomalaisten kaupunkiseutujen suunnitteluun, esimerkiksi täydennysrakentamisesta käytävään keskusteluun?

Haastattelin talvella apulaiskaupunginjohtaja **Anni Sinnemäkeä** (*au* 1/2015 s. 6–9). Puhuimme täydennysrakentamisesta ja sen rajoista. Sinnemäki sanoi, että Helsingillä on paljon varaa tiivistyä Kehä I:n sisällä: kaupunki venyy sisältä päin yllättävillä tavoilla. Hän viittasi myös **Ilkka Hanskin** ja **Tari Haahtelan** tutkimuksiin luontokontaktin merkityksestä autoimmuunisairauksien hidastamisessa: luonnolla on selviä fyysisiä terveysvaikutuksia. Näistä huomioista etenimme siihen, että Helsingin maantieteellisen alueen sisällä on paljon arvokkaita metsiä, myös Metso-ohjelman kriteerit täyttäviä. Sinnemäki pohti, että aina ei voi ajatella, että muualla säästyy metsiä, jos tiivistämme kaupunkia jollekin kaupungin luontoalueelle.

Kaupunkia sisältä venyttävän tiivistämisen, jo rakennetun viereen tehtävän täydennysrakentamisen ja arvokkaiden kaupunkimetsien ja -rantojen varjelun kenttä jäi tuolloin mietityttämään. Kannattaako arvokas kaupunkimetsä tuhota, jotta saamme etäämmällä sijaitsevan hakkuuaukean säilymään rakentamattomana? Toisaalta miksi kaupunkimetsä on arvokas? Mikä liito-oravat juuri asutuksen äärelle on ajanut?

Ensin ajattelin kaupunkilähtöisesti, että totta kai kaupunkirakenteen jatkuvuus, lyhyet etäisyydet ja sykkivä urbaniteetti on tärkein lähtökohta. Kaupunkimetsien suojelussa on perspektiivivirhe, koska suojelu on juuttunut samaan karttapohjaiseen alueajatteluun kuin suunnittelu. Jos ymmärtäisimme luonnon dynaamisuuden, emme surisi jotakin hehtaaria jossakin, vaan voisimme löytää systeemisen tavan suojella lajeja kunkin lajin ja ekosysteemin kannalta järkevässä mittakaavassa (joka voi vaihdella yhdestä lammesta globaaliin). Liito-oravien ja asutuksen läheisyys näyttäytyi symbioosina, jossa oravat hyötyvät ihmisen toiminnasta. Ne

elävät kaupungin rajalla, liikkui tuo raja tai pysyi paikallaan. On absurdia päättää hallinnollisesti, että juuri tämän vuoden raja onkin pysyvä ja pyhä!

Sitten ajattelin luontolähtöisesti. Luonnon systeemien jatkuvuus, eliöiden keskinäiset suhteet ja rytmisesti elävä, historiallinen biotooppi on tärkein lähtökohta. Kaupunkisuunnittelussa on perspektiivivirhe, koska luontoa ei nähdä, nähdään vain rakennusmaa. Liito-oravien ja asutuksen läheisyys näyttäytyi symbioosina, jossa parin sodanjälkeisen vuosikymmenen vaatimaton ja väljähkö kaupunkirakentaminen asettui rakennuksia paljon vanhemman ja ehkä sittemmin ihmisen vaikutuksesta muuntuneen metsän varjoon. Kaupunkiekologisesti rikas kaupungin raja on ainutkertainen ilmiö, sillä autokansien ja betonoitujen pihojen kattamien niittykumpujen, kivistöjen tai kalasatamien tienoille ei koskaan tule vastaavaa. On absurdia antaa syntyneiden hienojen ihmis–luonto-suhteiden tuhoutua kamreerimaisten talouspyrkimysten takia!

> KAUPUNKIMETSIEN SUOJELUSSA ON PERSPEKTIIVIVIRHE, KOSKA SUOJELU ON JUUTTUNUT SAMAAN KARTTAPOHJAISEEN ALUEAJATTELUUN KUIN SUUNNITTELU.

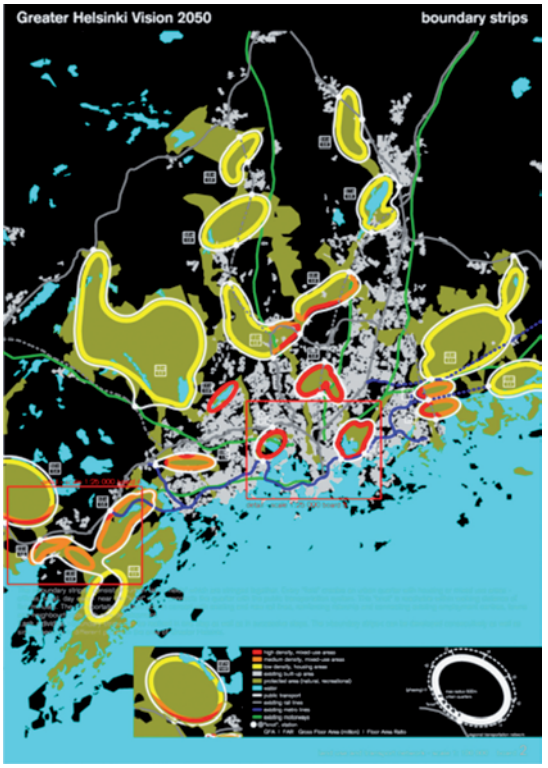
Kaupunki vastaan luonto. Tätä vääntöähän on ollut niin Östersundomista kuin lähiöiden lähimetsistä käytävä keskustelu. Argumentit ovat institutionalisoituneet ja politisoituneet, järjen tappioksi. Minusta tuntuu, että sekä kaupunkiettä luontolähtöinen ajatuskehitelmä on totta. Voisiko desakota muuttaa väittelyn luonteen? Voisimmeko tunnistaa ja määritellä sekä ekologisia että kaupunkitilallisia tekijöitä kunnioittavan uuden ympäristötyypin? (Urbaaneista joutomaista takavuosina käyty keskustelu kaupungin ja luonnon ulkopuolisena kolmantena kategoriana oli tässä mielessä hedelmällistä.)

Mieleen tulee taannoisen Greater Helsinki Vision 2050 -kilpailun palkittu ehdotus *Boundary Strips*, jonka tekijä on arkkitehti **Frank Görge**. Hänen ideansa oli ohjata täydennysrakentaminen nykyisen yhdyskuntarakenteen ja viheralueiden saumakohtaan ja synnyttää uudenlaisia nauhamaisia kaupunkitypologioiden, luonnonelementtien ja liikkumisen hybridejä. Görgen työssä on jotakin itua, suomalaisen desakotan alku. Ehkä kaupungin reunan yli ei tarvitse mennä, vaan juuri reunalle syntyy uusia muotoja.

Miten Sinnemäen klassisessa sanoituksessa käykään: *"…pääsin kuitenkin takaisin / Ensin vieraiden ihmisten juhliin / ja lopultakin kaupunkiin…"*

Panu Lehtovuori

Boundary Strips -ehdotus sai jaetun toisen palkinnon Greater Helsinki Vision 2050 -kilpailussa.

Polveilevaa asumista PUKINMÄKEEN

Suunnittelu- ja tarjouskilpailussa etsittiin suunnitelmaa asemakaavoituksen pohjaksi ja asuinrakennusten toteuttamiseksi Pukinmäkeen, Vantaanjoen rannalle. Tavoitteena oli parantaa Pukinmäen ympäristöä.

Helsingin kaupungin asuntotuotantotoimiston ja Kaupunkisuunnitteluviraston järjestämään kilpailuun valittiin neljä osallistujaa: Arkkitehtuuritoimisto B & M, Arkkitehtitoimisto Huttunen-Lipasti-Pakkanen, ARK-house arkkitehdit ja Arkkitehdit Hannunkari & Mäkipaja. Kaikki ehdotukset olivat korkeatasoisia ja valottivat erilaisia mahdollisuuksia. Voittajaksi valittiin yksimielisesti Arkkitehtuuritoimisto B & M:n ehdotus *Nikamat*. Lisäksi annettiin kunniamaininta ehdotukselle *Wolkkari*, jonka oli laatinut ARK-house arkkitehdit.

Kaunis mutta haastava jokilaaksomaisema

Avoimen kaavatilanteen vuoksi tehtävä oli suhteellisen vapaa: rajoittavat tekijät löytyivät paikan ominaisuuksista ja luonteesta. Alue rajautuu pohjoisessa Kehä I:n liikenneympäristöön ja idässä Pukinmäenkaareen, jotka myös eristävät sen muusta kaupunkirakenteesta, ja lännessä aluetta halkoo voimajohtolinja. Korttelin pohjoispuolella Isonpellontiehen rajautuva liikerakennusten korttelialue tuo katutilan ja kaupunkikuvan muodostumiseen oman haasteensa.

Lisäksi jokilaakson vaikeat perustamisolosuhteet tuli ratkaista. Maisemallisesti paikka on poikkeuksellisen kaunis: tontti viettää etelään vehreää jokilaaksoa kohti ja avautuu parhaisiin ilmansuuntiin.

Ehdotukset erosivat suhtautumisessa suurmaisematilaan ja jokivarren puistoon. Hienovaraisimmillaan rakennukset asettuivat puiston reunaan maisemaa mukaillen. Tämän vastakohtana oli ympäristöstä osittain sulkeutuva ratkaisu. Välimuotoina näille olivat kylämäiset korttelikokonaisuudet, joissa korttelin sisään muodostui reittejä ja tiloja.

Piha-alueet olivat kaikissa ehdotuksissa suojaisia, ja rakennukset toimivat meluesteinä Kehä I:n suuntaan. Missään ehdotuksessa ei esitetty tiukkaa, katulinjaan kiinnittyvää muurimaista ratkaisua, vaan melusuojaa tarjoavien rakennusten ja kadun väliin oli sijoitettu pehmentävästi esimerkiksi puuistutuksia. Tällainen puoliurbaani ratkaisu oli toimiva lähestymistapa.

Nikamat asettuvat paikoilleen

Voittaneessa ehdotuksessa *Nikamat* rakennus on sijoitettu mahdollisimman etäälle jokivarresta Isonpellontien tuntumaan. Rakennus mukailee joen linjaa, rantapuisto jää vapaaksi ja leveäksi luonnontilaiseksi vyöhykkeeksi. Rakennus on luonteva osa maisemaa.

Ratkaisu perustuu polveilevaan rakennusmuotoon, joka on jaettu luontevan kokoisiksi yksiköiksi. Kaikista asunnoista koosta riippumatta avautuu näkymiä vähintään kahteen suuntaan. Neliömäisen muodon ansiosta asunnoissa vältytään käytäviltä ja muilta hukkatiloilta. Kaikilla asunnoilla on jokimaiseman suuntaan avautuva parveke ja useimmilla pieni varastotila parvekkeen yhteydessä. Porrashuoneen muoto on optimaalinen, ja porrashuoneita on vähän, jolloin ne ovat myös tehokkaita.

Betonisten julkisivujen väripintoja on muunneltu hienovaraisesti: näin betonin luontainen värivaihtelu on käännetty eduksi. Varastojen sijoittelu parvekkeille rytmittää joen puolen julkisivua onnistuneesti. Parvekejulkisivun rakenne ja rakennusten muoto varjostavat sisätiloja suoralta auringonpaisteelta, mikä auttaa kesällä sisälämpötilojen hallintaa.

Ehdotuksessa on onnistuttu minimoimaan rakentamisen ympäristövaikutukset. Nykyisen rantapuuston säilyttäminen Vantaanjoen puskurivyöhykkeenä on suuri etu. Ratkaisulla myös minimoidaan vesistölle rakennustyön aikana aiheutuvat haitat, ja ympäristö on heti rakentamistyön jälkeen valmis.

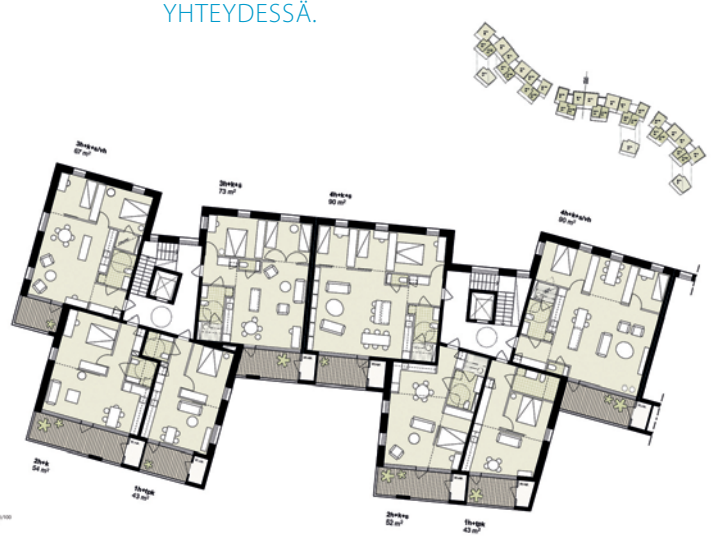
Kunniamaininnan saaneessa ehdotuksessa *Wolkkari* jyrkät harjakatot antavat korttelille ajattoman, tunnistettavan luonteen. Maantasokerros on omistettu asumiselle, jolloin on syntynyt rivitalon kaltainen ratkaisu. Erityisesti pienissä asunnoissa oma piha molemmin puolin rakennusta väljentää asumista ja tuo siihen merkittävää lisäarvoa.

Ylimmän kerroksen asunnoissa on aistittavissa ullakkoasunnon tunnelmaa katon madalletun räystäslinjan ansiosta. Välikerrosten asuntoratkaisut ovat tyypillisempiä, mutta rungon läpi ulottuva ilmava porrashuone tuo asunnot lähemmäs luontoa. Esitetty rakennustyyppi on eräänlainen kerrostalon ja rivitalon risteymä, ja ehdotuksessa onkin paneuduttu ansiokkaasti kerrostaloasumisen uudenlaisiin mahdollisuuksiin.

Kirsi Korhonen

KAIKILLA ASUNNOILLA ON JOKIMAISEMAN SUUNTAAN AVAUTUVA PARVEKE JA USEIMMILLA PIENI VARASTOTILA PARVEKKEEN YHTEYDESSÄ.

Voittajaksi valittiin ehdotus Nikamat.

Kunniamaininnan sai ehdotus Wolkkari.

Voittaja *Nikamat*

Arkkitehtuuritoimisto B & M
Tekijät: **Jussi Murole**, **Daniel Bruun**, **J-P Lehtinen**, **Nikolai Rautio**, **Joonas Mikkonen**, **Teemu Seppänen**, **Paul Thynell**, **Pekka Nurmi**, **Miina Kontuniemi**
Maisemasuunnittelu: LOCI maisema-arkkitehdit, **Pia Kuusiniemi**
Liikennesuunnittelu: Trafix, **Jouni Ikäheimo**

Kunniamaininta *Wolkkari*

ARK-house arkkitehdit
Tekijät: **Hannu Huttunen**, **Pentti Kareoja**, **Markku Erholtz**
Pääavustaja: **Laura Nenonen**
Avustajat: **Jukka Salonen**, **Minna Ahtiainen**
Maisemasuunnittelu: **Meri Mannerla-Magnusson**

Arviointiryhmä

Helsingin asuntotuotantotoimisto: toimitusjohtaja **Sisko Marjamaa** (puheenjohtaja), hankesuunnittelija **Tuuli Huhtala**, projektipäällikkö **Mika Toikka**
Kaupunkisuunnitteluvirasto: toimistopäällikkö **Tuomas Eskola**, arkkitehti **Joakim Kettunen** (sihteeri)
Kiinteistövirasto: kiinteistölakimies **Jessina Haapamäki**
Kaupunginkanslia: projektinjohtaja **Ritva Tanner**
Kilpailijoiden valitsema tuomari: arkkitehti SAFA **Kirsi Korhonen**

”

ESITETTY RAKENNUSTYYPPI ON ERÄÄNLAINEN KERROSTALON JA RIVITALON RISTEYMÄ.

ARKKI
TEHTUURI
KILPAILUT

KILPAILUKALENTERI

YLEISET KILPAILUT

	ALOITUS	SISÄÄNJÄTTÖ
Pietarsaaren Siikaluodon alue	2.3.2015	**29.5.2015**
EUROPAN 13	2.3.2015	**30.6.2015**
Jyväskylän Ruusupuiston museoiden lisärakennus	**6/2015**	**9/2015**
ARAn näköistä asumista Vartiosaaressa	**6/2015**	**10/2015**

SISÄÄN JÄTETYT YLEISET KILPAILUT

Kuopion Mölymäen alue	16.1.2015	8.5.2015
Jätkäsaaren peruskoulu ja Busholmens grundskola, 1. vaihe	18.2.2015	21.4.2015
Guggenheim Helsinki, 1. vaihe	4.6.2014	10.9.2014

KUTSUKILPAILUT

HUS: Traumakeskus-Syöpäkeskus uudisrakennus	23.3.2015	**31.8.2015**
Nokian keskusta	15.4.2015	**31.8.2015**
Haapaniemenkatu 4	**1.6.2015**	**4.9.2015**

Julkisiin hankintoihin liittyvät kilpailut

HILMA*: www.hankintailmoitukset.fi,* SIMAP*: simap.europa.eu*

Ajantasainen kilpailuinfo www.safa.fi -> kilpailut

KOUVOLAN keskustan uusi ilme

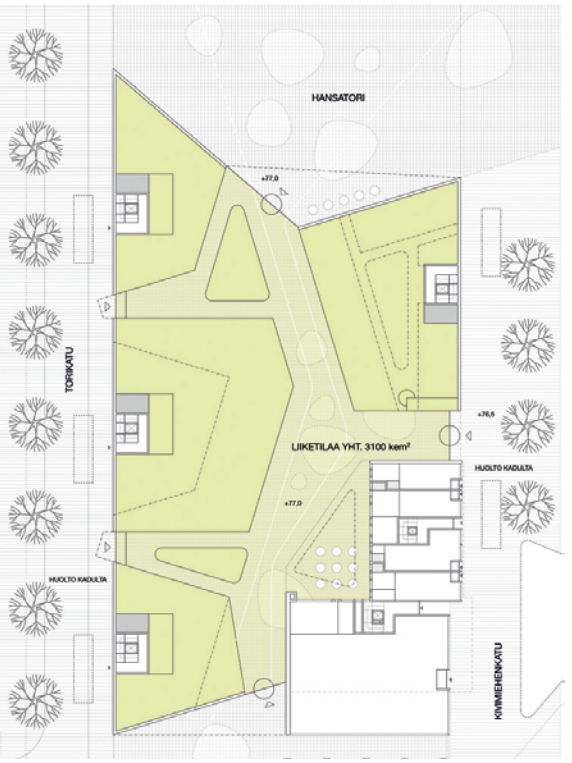
Kouvolassa käytiin yleinen suppea ideakilpailu keskustakortteleiden suunnittelusta. Ideoinnin perusteella torin ympäristö täydentyy puoliavoimella korttelirakenteella. Haastavan kilpailun voitti Arkkitehtuuritoimisto B & M:n ehdotus *Dynamo*.

Kouvolan kaupungin ja Kiinteistö Oy Torinreunan järjestämässä kilpailussa tehtävänä oli ideoida keskustakortteleiden täydennysrakentamismahdollisuuksia sekä kilpailualueella olevien nykyisten toimintojen kehittämistä. Myös katuympäristöön ja kevyen liikenteen miljööseen toivottiin kehitysideoita. Tavoitteena oli löytää uudisrakentamiselle ja maantason miljöön kehittämiselle ratkaisu, joka sopii kaupunkikuvaan ja paikan erityispiirteisiin.

Ensimmäisen palkinnon voitti ehdotus Dynamo.

> OSASSA SUUNNITELMIA KESKITYTTIIN ASUNTO-SUUNNITTELUN HAASTEISIIN, TOISISSA TAAS IDEOITIIN RIKKAASTI MAANTASON MILJÖÖTÄ JA ULKOTILOJA.

Dynamo, Pukimon korttelin katutason pohjapiirustus.

Alue koostuu kolmesta keskustakorttelista ja niihin kuuluvista katualueista sekä kaupungin torista. Keskeinen niin kutsuttu Pukimon kortteli ja sen viereinen, nykyään pysäköintikantena toimiva Pohjolatori tuli täydentää keskustarakentamisella. Kauppahallille piti ideoida laajennus, ja sen lähimiljööseen tuli esittää kohennuksia. Hansatorille sai esittää paviljonkeja ja viherrakentamista. Suunnittelualue yhdistyy Keskikadun välityksellä Kouvolan keskeiseen kävelykatuun, Manskiin. Keskikatua tuli ideoida viihtyisäksi ja toiminnalliseksi osaksi kävelykeskustaa.

Haasteellinen tehtävä tuotti runsaasti ideoita

Kilpailuun saapui 70 ehdotusta. Kilpailutehtävä oli monitahoinen ja haastava, joten ehdotuksissa oli selkeitä painotuseroja. Osassa keskityttiin asuntosuunnittelun haasteisiin, toisissa taas ideoitiin rikkaasti maantason miljöötä ja ulkotiloja. Joissain tutkittiin tarkoin kaupunkilaisten reittejä kortteleiden lomitse ja lävitse, toisissa taas keskityttiin kaupunkikuvallisten jännitteiden luomiseen ja arkkitehtuuriin. Esitetyt kerrosalat vaihtelivat paljon, mutta kerrosalan lisääminen ei tuottanut kovin onnistuneita ratkaisuja.

Kilpailualuetta suunniteltiin erilaisten kaupunkikuvallisten konseptien avulla. Osassa ehdotuksia rakennettiin villejäkin sommitelmia. Liikennealueita muutettiin kävelykaduiksi usein eri variaatioin. Erilaiset teemat näkyivät myös materiaalivalinnoissa.

Toiminnallisesti ratkaisumalleja oli karkeasti jaoteltuna kaksi: uuden kauppakäytävän ja jalankulkuakselin kehittely kortteleiden läpi Keskikadulta Pukimontorille sekä kortteleiden kehittäminen umpinaisina olemassa oleviin katuihin tukeutuen. Näissä sisäkaturatkaisujen ongelmaksi koettiin niiden sisäänpäinkääntyneisyys ja siten katuympäristöä näivettävä vaikutus.

Toteutuskelpoisen suunnitelman laadinta oli myös teknillis-taloudellisesti hankalaa: markkinat sallivat vain kohtuullisten kokoisten hankkeiden toteuttamisen. Toisaalta keskustan vetovoimaan on välttämätöntä panostaa, sillä keskustan liiketilat kilpailevat asiakkaista ulkopuolisten suurten kauppakeskusten kanssa.

Hyvät eväät asemakaavasuunnitteluun

Kilpailun voittajaksi valittiin Arkkitehtuuritoimisto B & M:n ehdotus *Dynamo*. Se muodostaa mittakaavaltaan miellyttävän kokonaisuuden, joka eheyttää kaupunkirakennetta. Suunnitteluratkaisu ei kilpaile olemassa olevien rakennusten kanssa vaan rauhoittaa kaupunkikuvaa harmonisella mutta jännitteisellä tavalla.

Ehdotuksessa Pukimon kortteliin on sijoitettu koko korttelin kokoisen liiketilan päälle neljä pistetaloa. Samalla korttelista muodostuu selkeä pääte Keskikadun suunnasta idästä saavuttaessa. Hansatorin mittakaavaa on muutettu intiimimmäksi, ja sitä on korostettu uudella maamerkillä. Asuinrakennusten geometria avaa mielenkiintoisia näkymiä, ja itäreunaan esitetty palveluasumisen yksikkö puolustaa paikkaansa ydinkeskustassa. Ehdotus antaa hyvät lähtökohdat asemakaavoitukselle.

Toisen palkinnon sai Muuan-toimiston ehdotus *Punos*. Jylhä

Toisen palkinnon vei ehdotus Punos. Alla idea Hansakorttelista.

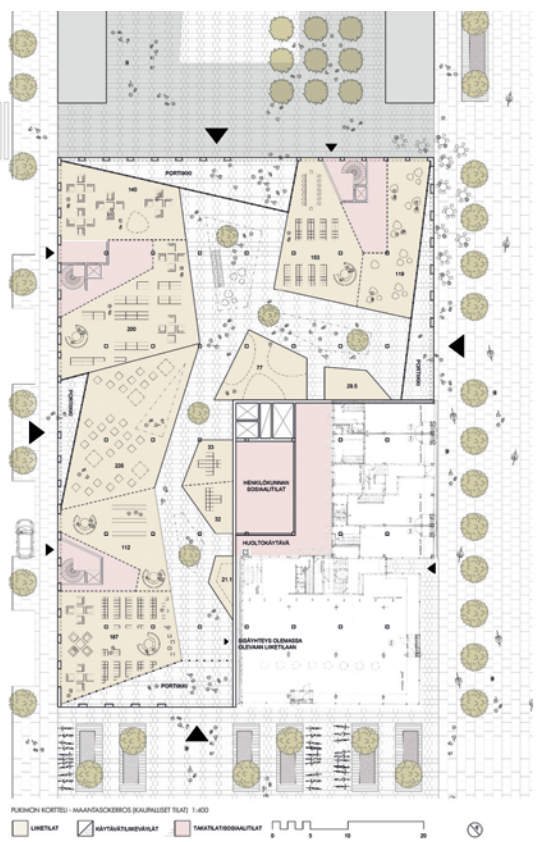
ja rohkea ehdotus perustuu parvekevyöhykkeiden selkeään julkisivuun ja juurevaan materiaalin tuntuun. Pukimon kortteli ja Pohjola-kortteli muodostavat oman kokonaisuutensa, joka yhdistyy julkisivumateriaaliltaan kauppahallin tiilipintoihin. Tiilijulkisivuja on pehmennetty onnistuneesti puujulkisivuilla. Rakenteellisesti korttelit ovat selkeitä. Katu- ja toriympäristöä on elävöitetty mittakaavallisesti onnistuneilla istutusalueilla.

Kolmannen palkinnon sai Serum arkkitehtien ehdotus *Puudeli*. Ilahduttavan selkeässä ehdotuksessa erityismaininnan ansaitsee kauppahallin kortteliin sijoitettu tornitalo. Sen kaupunkikuvallinen sijainti on hyvin tutkittu, ja se osaltaan vähentää Pohjola-talon painavan virastokeskuksen painoarvoa kaupunkitilassa. Ehdotus on kilpailun umpikortteliratkaisuista paras. Esitetty julkisivukäsittely on raikasta, ja liiketilat on esitetty uskottavasti.

Kaksi ehdotusta lunastettiin. Niistä ensimmäisessä, *1000 + 1*, jalankulkijoita ja pyöräilijöitä kuljettava maanpinnan kuviointi – taikamatto – yhdistää kauppahallin Manskin kävelykatuun. Ehdotettu kauppahallin laajennus on yksi kilpailun parhaita.

Toinen lunastettu ehdotus *Paddington* on lämminhenkinen ja kehittelykelpoinen, mutta esitetty rakennusoikeus hipoo alueelle sopivan ylärajoja. Täydennysrakentaminen muodostaa selkeän ja karismaattisen kokonaisuuden. Kauppahallin korttelin laajennus on onnistunut.

Riikka von Martens
Juha Salmenperä

1. PALKINTO *Dynamo*
Arkkitehtuuritoimisto B & M
Tekijät: arkkitehtiylioppilas **Matti Jääskö**, arkkitehti SAFA **Jussi Murole**, arkkitehtiylioppilas **Paul Thynell**, arkkitehti SAFA **Teemu Seppänen**. Asiantuntija: **Jouni Ikäheimo**, Trafix

2. PALKINTO *Punos*
Muuan
Tekijät: arkkitehti SAFA **Tiina Antinoja**, arkkitehtiylioppilas **Taavi Henttonen**, arkkitehti SAFA **Olli Metso**, arkkitehtiylioppilas **Aleksi Rastas**, arkkitehti SAFA **Tuulikki Tanska**

3. PALKINTO *Puudeli*
Serum arkkitehdit
Tekijät: arkkitehdit SAFA **Sami Heikkinen**, **Vesa Humalisto**, **Antti Lehto**. Asiantuntija: **Jouni Ikäheimo**, Trafix. Visualisointi: **Martin McLean**

LUNASTUKSET
1000 + 1
Työhuone Halkoliiteri
Tekijät: maisema-arkkitehti MARK **Aino Aspiala**, arkkitehti SAFA **Sanna Meriläinen**, Meriläinen Architecture & Urbanism

Paddington
Tekijät: arkkitehdit SAFA **Tuukka Linnas**, **Ville Nurkka**

KUNNIAMAININNAT
Green Spots
Tekijät: arkkitehti SAFA **Mikko Siltanen**, rakennusarkkitehti AMK **Mika Saarikangas**
Avustajat: **Henna Partanen**, **Elina Ahdeoja**

Helminauha_2
Tekijä: arkkitehti SAFA **Harri Lindberg**
Avustaja: arkkitehti SAFA **Kristian Forsberg**

Keto
Tekijät: arkkitehti **Ilona Palmunen**, arkkitehtiylioppilas **Pauliina Kujala**

Kouvolan keskustasilmukka
Schauman & Nordgren Architects
Tekijät: **Ted Schauman**, **Jonas Nordgren**
Avustaja: arkkitehtiylioppilas **Ludvig Holternäs**

Kuin lakutettu
Tekijät: arkkitehdit SAFA **Hanna Kosunen**, **Veli-Pekka Ranta**, arkkitehti **Anniina Valjus**
Avustaja: arkkitehtiylioppilas **Juha Nissinen**

Kolmannen palkinnon sai ehdotus Puudeli.

Lunastetussa ehdotuksessa Paddington täydennysrakentaminen muodostaa selkeän ja karismaattisen kokonaisuuden.

Lunastuksessa 1000 + 1 kauppahallin laajennus on yksi kilpailun parhaita.

PALKINTOLAUTAKUNTA

Kouvolan kaupungin nimeämät edustajat:

Timo Oksanen, Kouvolan kaupungin toimitilajohtaja

Hannu Luotonen, Kouvolan kaupungin tekninen johtaja (puheenjohtaja)

Heikki Kauppi, Kouvolan kaupungin kaavoitusinsinööri

Hannu Tylli, Kouvolan kaupungin kaavoituspäällikkö

Kiinteistö Oy Torinreunan nimeämät edustajat:

Jarkko Mikkola, **Kai Rauhamäki**, **Jari Salonen**

SAFAn nimeämät edustajat:

Riikka von Martens, arkkitehti SAFA

Juha Salmenperä, arkkitehti SAFA

VILLE MALJA

Marco Casagrande Global Award for Sustainable Architecture -palkinnon voittajaviisikkoon

Arkkitehti **Marco Casagrande** on yksi viidestä kansainvälisen kestävän arkkitehtuurin ja kaupunkisuunnittelun Global Award for Sustainable Architecture -palkinnon saajasta.

Muut palkinnonsaajat ovat **Talcan arkkitehtuurikoulu** Chilessä, arkkitehti **Santiago Cirugeda** Recetas Urbanas -toimistosta Espanjasta, tanskalainen kaupunkisuunnittelun uudistaja **Jan Gehl** sekä belgialainen **Rotor-toimisto**.

Tulevat kaupungit heijastavat paikallisuutta

Marco Casagrande on Karjaalla asuva kansainvälisesti palkittu ja tunnustettu arkkitehti, ympäristötaiteilija ja arkkitehtuuriteoreetikko. Viimeisten kymmenen vuoden ajan hän on toiminut erityisesti Aasiassa.

Casagrande etsii esikuvia tulevaisuuden kaupungeille orgaanisesti rakentuneista, epävirallisista asuinyhteisöistä, jotka heijastavat paikallisuutta ja asukkaidensa tietoja ja taitoja. Näitä yhteisöjä tutkimalla Casagrande on rakentanut joustavan ja avoimen Paracity-järjestelmän, joka mukautuu myös vaativiin ilmasto-olosuhteisiin ja antaa puitteet ihmisten omalle toiminnalle.

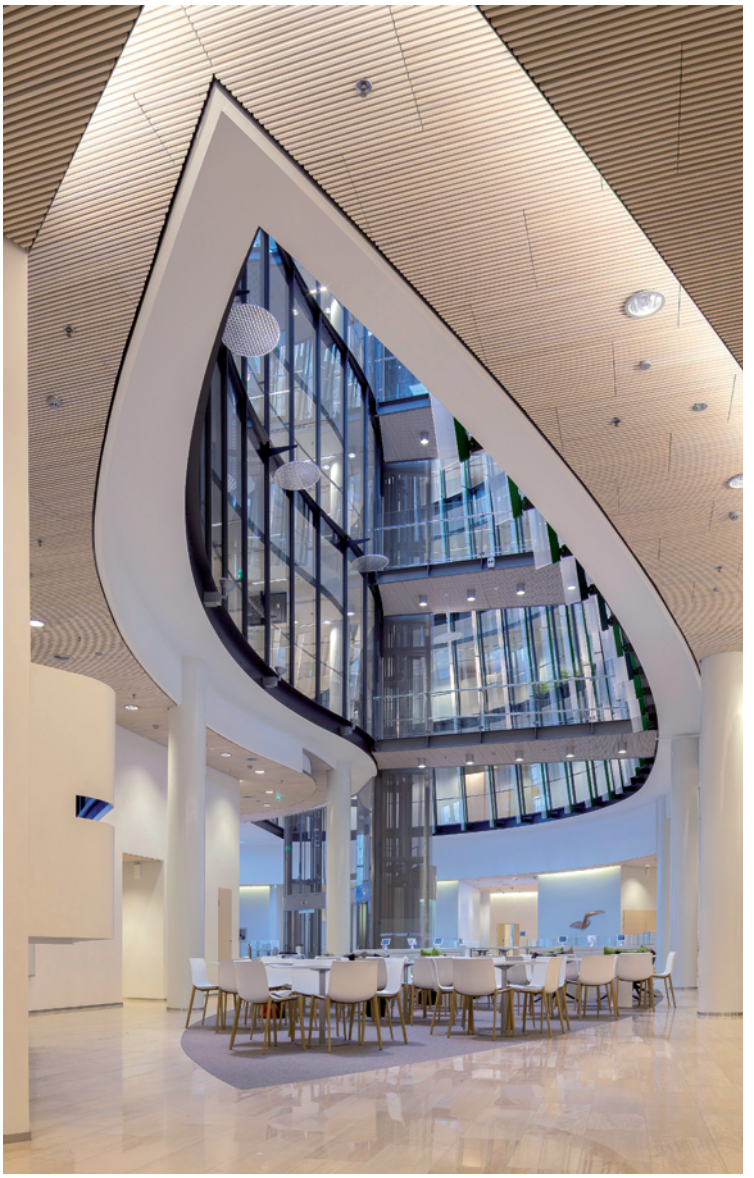
Casagranden arkkitehtuuritoimisto Casagrande Laboratory suunnittelee parhaillaan rakennushankkeita muun muassa Pakistaniin, Japaniin, Taiwaniin ja Saudi-Arabiaan.

Global Award for Sustainable Architecture on LOCUS-säätiön vuonna 2006 perustama palkinto, joka pyrkii edistämään kestävää arkkitehtuuria ja kaupunkisuunnittelua sekä niistä käytävää keskustelua. Palkintoa tukee Ranskan arkkitehtuurikeskus Cité de l'architecture et du patrimoine. Suomen Arkkitehtuurimuseo kuuluu palkinnon tieteelliseen työryhmään.

Palkinnolla palkitaan vuosittain viisi arkkitehtia, jotka ovat sitoutuneet työskentelemään kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Ensimmäinen palkinto jaettiin vuonna 2007. Yhteensä 45 arkkitehtia on saanut palkinnon.

Kunniamaininta Helin & Co Arkkitehdeille Architizer A+ Awards –kilpailussa

Helin & Co Arkkitehtien suunnittelema UPM:n pääkonttori, Biofore-talo, Helsingin Töölönlahdella on saanut kunniamaininnan Architizer A+ Awards –kilpailussa. Arvostelussaan tuomaristo kiinnitti erityishuomiota kohteiden muotoiluun, toiminnallisuuteen sekä innovatiivisuuteen.

Kilpailun järjestäjä, Architizer, on alkujaan yhdysvaltalainen, maailmanlaajuisesti levittäytynyt arkkitehtuurin verkkotietopalvelu. Tuomareina toimi 300 arvostettua arkkitehtuurin, muotoilun, median, taiteen, teknologian ja muodin alan ammattilaista.

Lisätietoa kilpailusta ja palkituista löytyy kilpailunjärjestäjän sivuilta:

http://awards.architizer.com

ARCHITIZER
A+AWARDS
SPECIAL MENTION
2015

Uutta tutkimusyhteistyötä maisema-arkkitehtuurissa

YKSILÖ
terveellinen ympäristö, yhteys luontoon, liikkuminen, toimintamahdollisuudet

ALUE
elinvoimaiset kaupungit, kestävä rakentaminen, ekosysteemipalvelut

YHTEISKUNTA
ilmastonmuutokseen sopeutuminen, resilienssi, luontopääoma

MAAILMA
ilmastonmuutoksen hillintä, luonnonvarat, luonnon monimuotoisuus

Esimerkkejä vihreän infrastruktuurin mahdollisuuksista ja tutkimusteemoista eri mittakaavatasoilla.

Ympäristön suunnittelun tueksi tarvitaan uudenlaista yhteistyötä. Suunnitteluprosessia tukevaa, luotettavaa ja helposti sovellettavaa tutkimustietoa kaivataan, jotta voidaan ratkaista erilaisia yhteiskunnallisia haasteita. Uusi maisema-arkkitehtien tutkimusryhmä VirMa on ottanut haasteen vastaan.

Suomen ensimmäinen maisema-arkkitehtien tutkimusryhmä VirMa (vihreä infrastruktuuri ja maisema) perustettiin kesällä 2014 Aalto-yliopistoon. Yksi ryhmän tärkeimmistä tavoitteista on luoda uudenlaisia toimintamalleja erityisesti vihreään infrastruktuuriin. Samalla syvennetään ympäristötutkimuksen ja -suunnittelun vuorovaikutusta.

Kipupisteiden kartoittamista

Kaupungeissa on mahdollista yhdistää tiivis rakentaminen ja luonnonympäristö. Tämä vaatii kuitenkin uudenlaista monialaista yhteistyötä ja tiedon soveltamista. Vihreän infrastruktuurin lähestymistapaa on sovellettu jo konkreettisesti esimerkiksi hulevesien hallinnassa. Parhaimmillaan harmaa ja vihreä infrastruktuuri tukevat toisiaan ja vahvistavat ympäristön kykyä sopeutua muutoksiin (niin sanottua resilienssiä).

Keväällä käynnistyi VirMan vuoden mittainen hanke, jossa kartoitetaan vihreän infrastruktuurin ja kaupunkisuunnittelun kipupisteitä ja hyviä käytäntöjä sekä etsitään ratkaisuja monialaisesti. Tutkimuksen ja käytännön yhteistyön edistämiseksi on kehitetty malli, jota pilotoidaan vuoden aikana. Työstettävänä ovat osallistuvien kaupunkien itse valitsemat hankkeet.

Hankkeen tavoitteena on visioida ja tunnistaa esteitä hyvien käytäntöjen soveltamiselle, mutta hankkeessa on mahdollista tuottaa myös uusia ratkaisuja ja interaktiivisia maisemaekologisia malleja suunnittelun tueksi. Näistä uusista ratkaisuista voidaan kehittää myös laajemmin sovellettavia, koko yhteiskunnan kestävää hyvinvointia tukevia käytäntöjä. Esimerkiksi kaupunkiympäristö hiilinieluna tai hyvinvoinnin edistäjänä on ajankohtainen ja kiinnostava teema, jossa vihreä infrastruktuuri voi olla keskeisessä roolissa.

Yhteiskunnallinen kehityssuunta

Monimutkaisten, rakennettuun ympäristöön liittyvien ympäristöongelmien ratkaisemisessa maisema-arkkitehdit ovat maailmalla jo nousseet esiin uutena ammattiryhmänä. Suomessa on selvästi tarvetta kasvattaa kaupunkiseutujen kestävyyttä ja resilienssiä koskevaa osaamista. VirMan toiminta vastaa tähän yhteiskunnalliseen tarpeeseen ja keskittyy yhdistämään nämä perinteisesti erillisiksi mielletyt asiat.

Mari Ariluoma, Elina Kalliala, Elisa Lähde, Outi Tahvonen, Emilia Weckman
VirMa-tutkimusryhmän jäsenet

*Tutkimusryhmän ajatuksia voi lukea ryhmän blogista osoitteessa **blogs.aalto.fi/virma**. Ryhmän jäseniin voi myös ottaa yhteyttä: sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@aalto.fi.*

Uudistetut pää- ja rakennussuunnittelijan pätevyydet HAETTAVISSA

FISE on uudistanut maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvat pää- ja rakennussuunnittelijan pätevyytensä. Päivitetyt pätevyyskriteerit, hakuohjeet ja -lomakkeet löytyvät nyt FISEn ja SAFAn verkkosivuilta.

Uudet pätevyydet perustuvat 1.9.2014 voimaan astuneeseen lakiin maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta (41/2014) ja sitä tukeviin asetuksiin ja ohjeisiin. Muutokset koskevat suunnittelu- ja työnjohtotehtävien vaativuusluokkia ja kelpoisuusvaatimuksia. Uudet vaativuusluokat ovat *vähäinen*, *tavanomainen*, *vaativa* ja *poikkeuksellisen vaativa*, ja ne koskevat sekä uudisrakentamista että korjaus- ja muutostöitä.

Suunnittelijoiden ja työnjohtajien kelpoisuuden määräytymisperiaatteet eivät muuttuneet lainpäivityksessä. Jatkossakin kelpoisuus perustuu riittävään ja oikeanlaiseen koulutukseen sekä työkokemukseen, joka on suhteessa suunnittelu- tai työnjohtotehtävän vaativuuteen.

FISE-pätevyys on niin sanottu yleispätevyys, jonka vähimmäisvaatimuksena on laissa, asetuksissa ja ympäristöministeriön ohjeissa esitetyt vaatimukset. Jotta todettu pätevyys takaa suunnittelun laadun ja johtaa hankekohtaiseen kelpoisuuteen mahdollisimman monessa hankkeessa, pätevyyskriteereihin on tehty täsmennyksiä, joita ei löydy suoraan säädöksistä.

Pätevyyden toteaminen

Pää- ja rakennussuunnittelijan pätevyyden toteamista voi hakea suunnittelutehtävien vaativuusluokissa tavanomainen, vaativa ja poikkeuksellisen vaativa. Pätevyyttä haetaan joko uudisrakentamisen tai korjaus- ja muutostöiden suunnittelutehtävissä. Jos hakija hakee pätevyyttä molemmissa tehtävissä, kyseessä on kaksi erillistä hakemusta.

Kuten aikaisemminkin, sekä pää- että rakennussuunnittelijan pätevyyden toteamisen yhteydessä on mahdollista hakea EU:n ammattipätevyysdirektiivin mukaista arkkitehtirekisteröintiä, joka on voimassa saman ajan kuin todettu pätevyys.

Vaadittua koulutusta arvioitaessa ei enää riitä pelkkä tutkinto, vaan hakijan tulee osoittaa tutkinnon ja sitä täydentävien opintojen täyttävän haettavan vaativuusluokan mukaiset sisältövaatimukset. Rakennussuunnittelun suunnittelukokemuksesta vähintään kaksi kolmasosaa tulee olla kertynyt tutkinnon suorittamisen jälkeen. Opiskelun aikaisesta työkokemuksesta hyväksytään vain se osuus, joka on syntynyt vaaditun opintopistemäärän täyttymisen jälkeen ja joka voidaan laskea suunnitteluksi. Vaaditun pääsuunnittelukokemuksen tulee kuitenkin olla kokonaisuudessaan kertynyt tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Pätevyyden toteamisen uusinnan edellytyksenä on sekä rakennussuunnittelussa että pääsuunnittelussa osallistuminen täydennys- ja päivityskoulutukseen kuluneen 7 vuoden aikana. Seuraava 7 vuoden pätevyyskausi alkaa aina edellisen kauden päätyttyä riippumatta siitä, milloin uusintahakemus jätetään. Jos pätevyyden toteamista haetaan aikaisempaa korkeammassa vaativuusluokassa, kyseessä on kokonaan uusi hakemus.

Hakumenettely

Pää- ja rakennussuunnittelijan pätevyydentoteamislautakuntien kokousajat löytyvät SAFAn ja FISEn verkkosivuilta. Hakemukset lautakuntien kokouksiin pyydetään toimittamaan SAFAan aina vähintään kahta viikkoa ennen kokousta. Lautakunnat kokoontuvat tarvittaessa myös kesäkuussa.

Huomioitavaa on, että maankäyttö- ja rakennuslain uudet vaativuusluokat eivät vastaa vanhoja vaativuusluokkia. Näin ollen jokainen pätevyyden toteamisen uusintaa hakeva hakee uutta pätevyyttä, jolloin uusien pätevyysvaatimusten täyttymistä tarkastellaan hakijakohtaisesti. Uusintamenettelyä tai automaattista pätevyyden siirtoa ei tehdä.

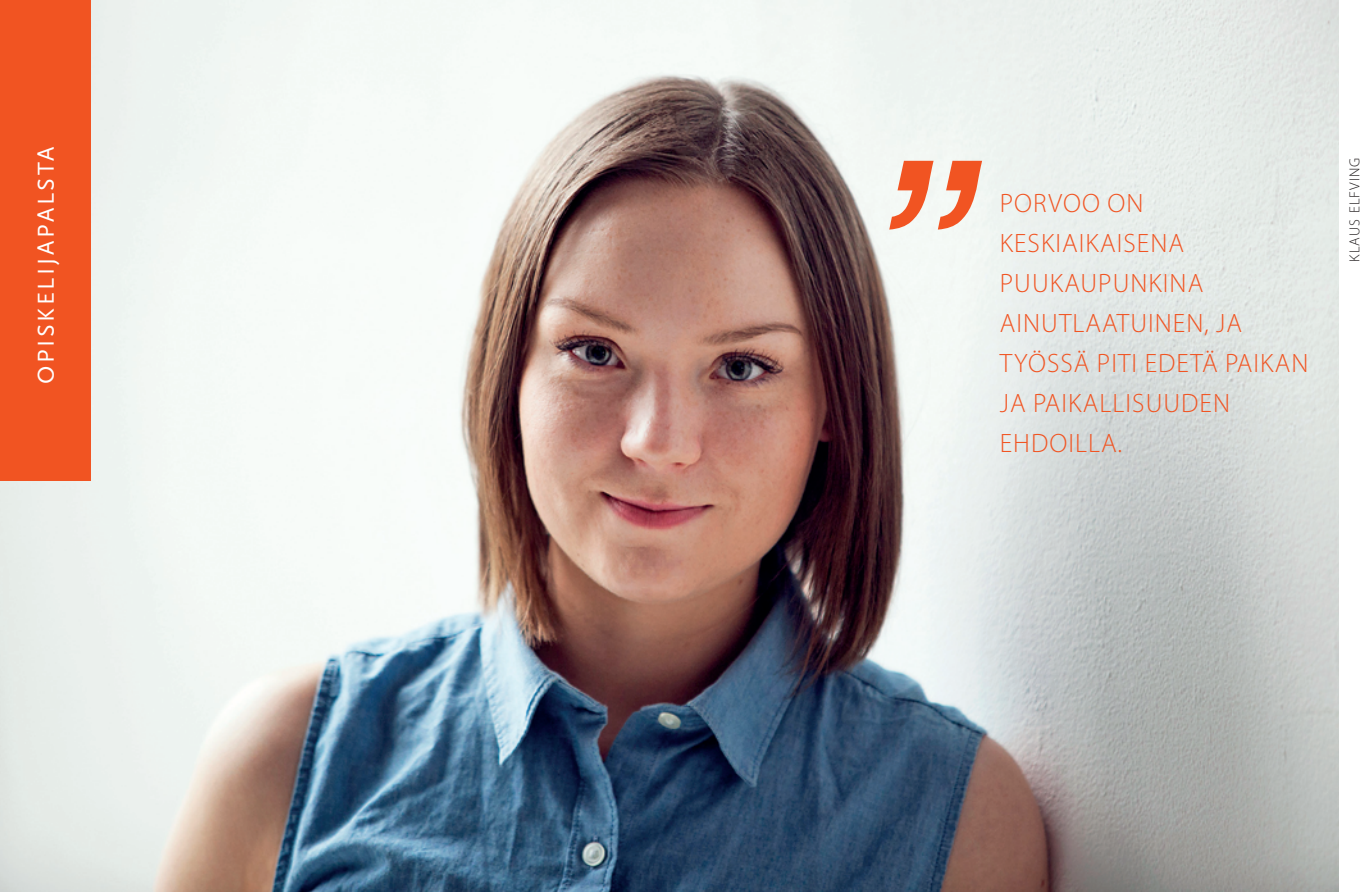
Pia Selroos
pätevyyslautakuntien sihteeri, pia.selroos@safa.fi

Lisätietoa ja hakemuslomakkeet löytyvät osoitteista
www.fise.fi > Pätevyysvaatimukset
www.safa.fi > Koulutus > Suunnittelijapätevyydet

YAPA-SAFAn VUOSIKOKOUS TO 11.6. KLO 18

Tervetuloa YAPA-SAFAn vuosikokoukseen Cafe Kiasmaan, Mannerheiminaukio 2.

YAPA-SAFAn johtokunta

> PORVOO ON KESKIAIKAISENA PUUKAUPUNKINA AINUTLAATUINEN, JA TYÖSSÄ PITI EDETÄ PAIKAN JA PAIKALLISUUDEN EHDOILLA.

KLAUS ELFVING

Wuorio-palkinto Aalto-yliopiston Emmi Jääskeläiselle

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA on myöntänyt vuoden 2015 Wuorio-palkinnon Aalto-yliopiston arkkitehtuurin laitokselta valmistuneelle **Emmi Jääskeläiselle**. Palkinto annettiin Arkkitehtipäivillä diplomityöstä *Länsiranta – uusi kaupunkialue Porvoon jokilaaksoon*. Palkinto jaetaan vuosittain ansiokkaimmaksi arvioidun diplomityön tekijälle.

– Emmi Jääskeläinen on työssään vakuuttavalla tavalla osoittanut, miten omasta ajastaan lähtevä arkkitehtuuri on parhaimmillaan luonteva osa historiallista jatkumoa. Suunnitelmassa uusi ja vanha yhdistyvät poikkeuksellisen herkkävireisesti – ei pelkästään rakennustasolla vaan yksityiskohdista lähtien, palkinnon saajan valinnut arkkitehti **Timo Hintsanen** perusteli valintaansa.

Hintsasen mukaan työn erityispiirteisiin kuuluu perusteellinen analyyttisyys. Analysointi pohjautuu täydellisen kattaviin taustaselvityksiin, mutta se ei ole tukahduttanut suunnittelun luovuutta. Raikas ote synnyttää arkkitehtuuria ja ympäristöä, joka luo uskoa perinteisen, pienehkön kaupunkimuodon tulevaisuuteen.

Paikallisuuden ehdoilla

Jääskeläinen halusi diplomityössään tutkia, millaista uusi kaupunkiasuminen voisi olla pienessä mutta kasvavassa ja vetovoimaisessa kaupungissa.

– Työni tekee näkyväksi yhden vision Länsirannan alueesta. Porvoo on keskiaikaisena puukaupunkina ainutlaatuinen, ja työssä piti edetä paikan ja paikallisuuden ehdoilla.

– Nykyisen tiiviin ja matalan kaupunkirakenteen jatkaminen tuntui luontevalta, mutta samalla halusin löytää uudelle alueelle oman ilmeen ja identiteetin, joka täydentää ja tuo vaihtoehtoja Porvoon nykyisiin kaupunkiasumisen muotoihin. Samalla sain mahdollisuuden tutkia, miten viime aikoina suo-

Jääskeläisen suunnitelmia Porvoon Länsirannasta.

malaisessa asuntosuunnittelussa kiinnostusta herättänyt townhouseksi kutsuttu kytketty erillispientalo soveltuu asumisen muuttuviin ja erilaistuviin tarpeisiin.

Jääskeläisen työn valvoja oli professori **Trevor Harris**. Työtä ohjasivat arkkitehdit **Tommy Lindgren** ja **Eero Löytönen**.

Luovia, monipuolisia ratkaisuja

Palkintokilpailussa parhaimmistoon valikoitui yhdeksän diplomityötä. Ne kaikki muistuttavat ammattikunnan laaja-alaisesta tehtäväkentästä ja kertovat nuorten ilahduttavan syvällisestä kyvystä ratkaista luovasti aikamme haasteita.

Tampereen teknillisen yliopiston arkkitehtuurin laitokselta valmistuneiden joukosta parhaaksi diplomityöksi valikoitui **Noora Pihlajarinteen** työ *Beyond the Peaks – How to support creativity by learning environment architecture*. Oulun yliopiston arkkitehtuurin tiedekunnan parhaaksi nousi **Jenni Pitkon** diplomityö *Asemakaavoituksen työkalut energiatehokkaaseen rakennettuun ympäristöön. Case: Hiukkavaaran ekokylä*.

> NYKYISEN TIIVIIN JA MATALAN KAUPUNKIRAKENTEEN JATKAMINEN TUNTUI LUONTEVALTA, MUTTA SAMALLA HALUSIN LÖYTÄÄ UUDELLE ALUEELLE OMAN ILMEEN JA IDENTITEETIN.

Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn hallitus perusti Wuoriopalkinnon vuonna 1997 Gerda ja Salomo Wuorion säätiöltä saatavan jako-osuuden turvin. Palkinto on tunnustus nuorille arkkitehdeille. Palkinto annetaan vuosittain ansiokkaimmaksi arvioidun diplomityön tekijälle. Oulun yliopiston, Tampereen teknillisen yliopiston sekä Aalto-yliopiston Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun arkkitehtiosastot nimeävät kukin kolme ehdokasta palkinnon saajaksi edellisen lukuvuoden aikana valmistuneista diplomitöistä.

Haemme joukkoomme
pääsuunnitelijatehtäviin pystyvää

**ARKKITEHTIA TAI
RAKENNUSARKKITEHTIA**

liikerakennusten suunnittelutehtäviin.
Käytössämme on ArchiCAD.
Lisätietoja antaa arkkitehti Martti Hanhirova
050-3072569

Vapaamuotoiset hakemukset osoitteeseen:
martti@hanhirova.fi

ARKKITEHDIT
HANHIROVA
OTAKAARI 13 02150 ESPOO

Myydään ArchiCad 16 -lisenssi hintaan 3 000 euroa.
Puh. 040 137 7765 tai s-posti anssi.ticklen@pp.inet.fi.
Tähän saa vielä edullisesti päivityksiä ArchiCad 18:een, joten ota yhteyttä mari.suominen@mad.fi:

A) ilman ylläpitoa 2 590 euroa
B) ylläpidolla 2 190 euroa

MYYDÄÄN ArchiCAD 18-FIN -lisenssi
Tiedustelut: 040 5876 549 / risto.syvaniemi@ark-rs.fi

TILITOIMISTO A-PALVELU OY
Korkeavuorenkatu 43 D, 00130 HELSINKI
puh. (09) 6801 368
tilitoimisto@apalvelu.fi

Pienoismallitoimisto HELIÖVAARA
www.jaakkoheliovaara.fi
050 4337 499
CNC-työstöt

MEILLÄ ON TÖITÄ! SEINÄJOKI KASVAA VAUHDIKKAASTI JA ON SUOMEN KASVUKESKUSTEN KÄRKEÄ.

Seinäjoki hakee

KAAVOITUSJOHTAJAA

Tarjoamme näköalapaikan kaupungin kaavoituksen ja kaupunkisuunnittelun tulosaluejohtajana.

Hakemukset ansioluetteloineen 15.6. mennessä ensisijaisesti kuntarekry.fi-palvelun kautta tai sähköpostitse kirjaamo@seinajoki.fi tai osoitteella Seinäjoen kaupunki, Kirkkokatu 6, 60100 Seinäjoki.

Lisätietoja: www.seinajoki.fi/tyopaikat
Toimialajohtaja Markku Kujanpää p. 0400 664 250, markku.kujanpaa@seinajoki.fi ja kehittämisjohtaja Erkki Välimäki, p. 040 774 8331, erkki.valimaki@seinajoki.fi

KOMIA
SEINÄJOEN
KAUPUNKISEUTU

Kokkolan kaupunki hakee

KAAVOITUSARKKITEHTIA
kaavoitukseen

SUUNNITTELIJAA
talonrakennushankkeisiin ja tilasuunnitteluun

Hakemukset 12.6.2015 mennessä
sähköisesti Kuntarekry -palvelun kautta.
Lisätietoja: http://www.kokkola.fi/palvelut/tyo_ja_elinkeinot/ avoimet_tyopaikat/

HAEMME PÄTEVIÄ ARKKITEHTEJA
MONIPUOLISIIN KOTIMAISIIN JULKISIIN HANKKEISIIN
KALASATAMASSA AVATTAVAAN UUTEEN TOIMISTOOMME
TOIMIPISTEEMME SIJAITSEVAT
MARJANIEMESSÄ JA KALASATAMASSA SEKÄ SHANGHAISSA
HAKEMUKSET, CV JA LYHYT PORTFOLIO:
jarkko.salminen@pesark.com
puh 040 545 6766
tuomas.silvennoinen@pesark.com
puh 040 565 2745
PES-Arkkitehdit Oy
Ison-Antintie 8, Helsinki
www.pesark.com
SAUDI-ARABIAN SUURLÄHETYSTÖ, HELSINKI

ESPOO ESBO

Tervetuloa joukkoomme

ARKKITEHTI

Työavain 4-40-15 ja 4-41-15

Haemme kaupunkisuunnittelukeskuksen asemakaavayksikköön kahta arkkitehtiä, toinen vakinaiseen ja toinen määräaikaiseen 18.6.2016 päättyvään työsuhteeseen. Arkkitehdin tehtäviin sisältyy asemakaavojen, asemakaavamuutosten ja niihin liittyvien suunnitelmien ja selvitysten laatiminen. Lisäksi arkkitehti osallistuu poikkeamispäätösten, suunnittelutarveratkaisujen ja lausuntojen valmisteluun.

Hakuaika päättyy 8.6.2014 klo 15.45.
Katso tarkemmat hakutiedot

espoonrekry.fi

Lisää työpaikkoja SAFAn verkkosivuilla

www.safa.fi

Arkkitehdeista isäntäperheitä vaihto-oppilaille?

Vietä kansainvälinen vuosi omassa kodissasi – ilmoittaudu ulkomaisen vaihto-oppilaan isäntäperheeksi. Vaihto-oppilasjärjestö YFU:n kautta saapuu elokuussa maahamme noin 70 ulkomaista nuorta, joille etsitään parhaillaan isäntäperheitä ympäri Suomen. Eläisitkö sinä elämyksellistä arkea japanilaisen Sawanen, chileläisen Gabrielan, hollantilaisen Tessan, saksalaisen Alexanderin tai vaikkapa thaimaalaisen Sirawatin kanssa? Katso video YFU:n vaihto-oppilaista ja ilmoittaudu isäntäperheeksi nyt https://youtu.be/U60Vo4OCeOU Lisätietoja: www.yfu.fi/isantaperheeksiw

Haemme Helsingin Kaupunkiarkkitehtuuri -yksikkön rakennussuunnittelutiimiin arkkitehtia, jolla on vahva osaaminen AutoCAD ja ArchiCAD työympäristöissä toimimisesta korjausrakentamisen ja kiinteistökehittämisen hankkeissa. WSP on monialainen suunnittelutalo, jossa arkkitehdin työ edellyttää selkeää ammatti-identiteettiä ja vahvaa yhteistyökykyä. WSP:llä arkkitehtilla on käyttössään maan laajimmat asiantuntijaresurssit ja ammattillisen kehityksen edellytykset.

TERVETULOA
SUUNNITTELEMAAN MUUTTUVAA MAAILMAA

Kaupunkiarkkitehtuuri -yksikkö toimii Suomen WSP:n talon sisäisenä (in-house) arkkitehtitoimistona. Vastaamme monialaisten hankkeiden arkkitehti- ja kaupunkisuunnittelusta sekä itsenäisenä toimijana että yhteistyössä muiden arkkitehtitoimistojen kanssa kotimaassa ja kansainvälisesti.

*Tee hakemus **29.6.2015** mennessä*
*osoitteessa **www.wspgroup.fi/tyopaikat***
*Lisätietoja **teemu.holopainen@wspgroup.fi***

WSP

www.vitrea.fi

ARKKITEHTONISTA TURVALLISUUTTA

• Markkinoiden laajin valikoima CE-merkittyjä palon-, murron-, luodin- ja räjähdyksensuojalaseja •
• Ohuet ja kevyet rakenneratkaisut kaikkiin turvaluokkiin • Isot lasikoot •
• Mahdollisuus yhdistää useita turvaominaisuuksia yhteen lasiin •

VITREA
ERIKOISLASIT